

UZASADNIENIE

Cel i zakres projektu

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (UD256) ma na celu wprowadzenie do polskiego porządku prawnego nowego środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego, wykonywanego w systemie dozoru elektronicznego jako dozór stacjonarny.

Projekt został oparty na projekcie przygotowanym przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Karnego, która przy jego opracowaniu współpracowała z przedstawicielami Służby Więziennej. Celem tej współpracy było przedstawienie rozwiązań prawnych wykorzystujących możliwości techniczne jakie oferuje infrastruktura stworzona na potrzeby odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Jak wskazano w uzasadnieniu projektu Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego prace nad projektem wprowadzenia do katalogu środków zapobiegawczych aresztu elektronicznego rozpoczęto po przyjęciu założenia, że w Polsce zbyt często i długotrwale stosowany jest środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Ten najsurowszy ze środków zapobiegawczych, jak sama nazwa wskazuje, ma zapobiegać utrudnianiu biegu postępowania karnego. Tymczasem często stanowi, już od początku stosowania, rodzaj wykonywania przewidywanej kary pozbawienia wolności. Pamiętać przy tym trzeba, że rygory związane z tymczasowym aresztowaniem są surowsze od rygorów wykonywania kary pozbawienia wolności. Tymczasowe aresztowanie godzi w podstawowe prawa i wolności, odrywa aresztowanego od rodziny i środowiska, jest nadto uciążliwe i wiąże się ze znacznymi kosztami społecznymi. Zwrócić należy uwagę na fakt, że często tymczasowe aresztowanie stosowane jest przez ponad rok, czasem znacznie przekraczając tę granicę, i to także wtedy, gdy dowody w sprawie są już zabezpieczone. Taki stan rzeczy wiąże się z przewlekłością postępowań przygotowawczych i sądowych, a także z presją opinii publicznej, która często domaga się pozbawienia wolności podejrzanego już na początku postępowania karnego, nie zważając na domniemanie niewinności. Często sądy dostosowują się do tych oczekiwań, powielając tradycyjne od lat rozwiązania, z dostrzegalną łatwością stosują i przedłużają tymczasowe aresztowanie. Zaznaczyć przy tym trzeba, że w szeregu spraw stosowanie tymczasowego aresztowania jest niezbędne, zwłaszcza na początku postępowania karnego.

Celem projektu wprowadzającego nowy środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego jest ograniczenie skali stosowania tymczasowego aresztowania zarówno w znaczeniu ilościowym, jak i co do długotrwałości stosowania tego środka. Można zakładać,

że możliwość zastosowania aresztu elektronicznego, w miejsce stosowanego wcześniej tymczasowego aresztowania, ma szansę ograniczyć w szeregu spraw długotrwałość stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego. Możliwe będzie jednak jego zastosowanie także na początkowym etapie postępowania przygotowawczego, o ile będzie to wystarczające w przekonaniu sądu. Pewne ograniczenie w tym zakresie wynika z przepisów przejściowych. Ze względów technicznych bowiem, w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy stosowanie aresztu elektronicznego dopuszczalne będzie jedynie w toku postępowania sądowego.

Stworzenie przez prawodawcę nowego rodzaju środka zapobiegawczego wypełnia zatem dotychczasową lukę, poprzez dodanie do systemu prawnego nowego rodzaju środka zapobiegawczego pomiędzy dozorem Policji a tymczasowym aresztowaniem, dając tym samym sądowi dodatkową możliwość w zakresie wyboru środka zapobiegawczego.

Areszt elektroniczny polegać ma na pozbawieniu wolności, ale w wyznaczonym miejscu, poza aresztem śledczym, najczęściej w miejscu zamieszkania podejrzanego czy oskarżonego. Zastosowanie urządzeń elektronicznych, przy pomocy których kontrolować można, czy osoba, wobec której stosowany jest ten środek realizuje nałożone na nią zobowiązania, przestrzega nakazy i zakazy nałożone przez sąd, pozwala na zabezpieczenie prawidłowego biegu postępowania karnego. Oskarżony jest przy tym faktycznie pozbawiony wolności – w pierwszych 3 miesiącach stosowania aresztu elektronicznego może opuszczać wyznaczone miejsce na maksymalnie 3 godziny w ciągu doby albo może zostać pozbawiony takiej możliwości. W przypadku niewywiązywania się z nałożonych obowiązków i zakazów, musi liczyć się z ponownym stosowaniem tradycyjnego tymczasowego aresztowania. Po okresie 6 miesięcy stosowania aresztu elektronicznego, sąd może złagodzić zasady związane z opuszczaniem miejsca realizacji tego środka zapobiegawczego, z możliwością wychodzenia z domu na okres do 12 godzin.

Wprowadzenie przepisu umożliwiającego stosowanie aresztu elektronicznego bez możliwości opuszczania miejsca jego wykonywania może prowadzić do sytuacji, w których sąd lub prokurator sięgnie po ten środek tylko dlatego, że będzie mógł przybrać taki właśnie kształt. Bez możliwości zastrzeżenia, że oskarżony musi przebywać w miejscu wykonywania aresztu elektronicznego w sposób ciągły (co jednak nie wyłącza przypadków losowych o których mowa w projektowanym art. 43pa § 1 k.k.w.) sąd lub prokurator mógłby uznać za konieczne dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania. Z tego względu wprowadzanie minimalnego okresu czasu, w trakcie którego oskarżony może opuścić miejsce wykonywania

aresztu elektronicznego nie jest uzasadnione. Za właściwe należy uznać pozostawienie w tym zakresie swobody sądowi (prokuratorowi).

Praktykowane od szeregu lat wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, które wykazuje szereg podobieństw do aresztu elektronicznego, w dużej mierze spotkało się ze społeczną akceptacją i stosunkowo rzadko dochodzi do złamania przez skazanych nałożonych na nich rygorów, co wykazują oficjalne statystyki Biura Dozoru Elektronicznego w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej. Nie bez znaczenia jest fakt, że areszt elektroniczny, podobnie jak kara pozbawienia wolności wykonywana w systemie dozoru elektronicznego, jest kilkukrotnie tańszy od tymczasowego aresztowania. Porównanie miesięcznych wydatków państwa oscylowało w 2024 r. w zakresie 6466,66 zł w przypadku osoby przebywającej w jednostce penitencjarnej i 1305-1366 zł w odniesieniu do osoby objętej dozorem stacjonarnym. Pamiętać także trzeba, że często tradycyjna izolacja oskarżonego oznacza znaczną dolegliwość dla jego najbliższych. Areszt elektroniczny pozwala zaś na zachowanie więzi rodzinnych i społecznych, pozwala także w dłuższej perspektywie i w przypadku skazania, na skuteczniejszą resocjalizację i ograniczenie powrotu do przestępstwa, co jest znacznie mniej prawdopodobne po dłuższym pobycie w jednostce penitencjarnej. W ograniczonym zakresie będzie możliwe także świadczenie pracy przez osobę aresztowaną elektronicznie.

Oczywiste jest, że areszt elektroniczny nie zastąpi tymczasowego aresztowania i nie w każdym przypadku będzie możliwe jego zastosowanie. Może być on jednak środkiem stosowanym na późniejszych etapach postępowania i w odniesieniu do osób podejrzanych o dokonanie czynów o mniejszej społecznej szkodliwości, co do których istnieje mniejsze ryzyko utrudniania postępowania. Może zatem ograniczyć skalę stosowania tymczasowego aresztowania, a zwłaszcza ograniczyć jego długotrwałe stosowanie, pozwalając na zachowanie kontroli nad oskarżonym.

W proponowanym kształcie areszt elektroniczny jawi się jako środek nadający się do zabezpieczenia prawidłowego biegu postępowania karnego w szeregu newralgicznych momentów, takich jak:

- zapewnienie możliwości dokończenia obszernych wyjaśnień, w sytuacji upływu terminu zatrzymania,
- potrzeba zredukowania zagrożenia związanego z obawą ucieczki,
- wykonanie w szerszym zakresie weryfikacji złożonych wyjaśnień,

- umożliwienie złożenia poręczenia majątkowego większej wartości, wymagającego czynności formalnych lub zgromadzenia środków.

Nowy środek zapobiegawczy poszerza też pole orzekania sądu, który rozpoznając, niejednokrotnie pod silną presją czasu, wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania – zyskuje dodatkową możliwość zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania w inny sposób, niż poprzez najsurowszy ze środków zapobiegawczych.

Dodatkowo areszt elektroniczny daje także poszerzenie możliwości dostosowania środków zapobiegawczych do zmieniającej się sytuacji procesowej, zwłaszcza poprzez ułatwienie zmiany przedłużającego się tymczasowego aresztowania na łagodniejszy, a zarazem wystarczająco skuteczny środek zapobiegawczy.

Aby tak się stało, konieczna jest praca nad przekonaniem opinii publicznej, a także sędziów i prokuratorów, o celowości stosowania aresztu elektronicznego w określonych sytuacjach procesowych i wobec określonych osób. Z czasem powinno dojść do ograniczenia liczby tymczasowo aresztowanych, a tym samym zmniejszenia stopnia represyjności postępowań karnych, z jednoczesnym ograniczeniem kosztów społecznych, w tym wydatków Skarbu Państwa.

Projekt wprowadzający do systemu prawnego nowy środek zapobiegawczy przewiduje nowelizację ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46, z późn. zm.), dalej „k.p.k.”, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383), dalej „k.k.”, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 911), dalej „k.k.w.” i ustaw powiązanych, których zmiany są konieczne w ramach zmian wynikowych.

Planowane są również zmiany aktów wykonawczych w taki sposób, aby reakcja prokuratora i sądu na wszelkie przejawy naruszenia rygorów aresztu elektronicznego następowała bez nieuzasadnionej zwłoki. Poza obowiązującymi regulacjami na poziomie ustawy reakcja na przypadki nieuprawnionego przebywania oskarżonego poza miejscem wykonywania aresztu elektronicznego została przewidziana w projektowanych art. 43t § 2 pkt 4a i art. 43zaf § 1 k.k.w.

Zmiany w ustawie – Kodeks postępowania karnego

art. 83 § 1 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 83 § 1 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Proponuje się nowelizację art. 83 § 1 k.p.k. przez wskazanie, że zawarta w tym przepisie możliwość ustanawiania obrońcy przez inną osobę niż oskarżony pozbawiony wolności nie dotyczy aresztowanych elektronicznie. Wynika to z faktu, że osoby objęte aresztem elektronicznym traktujemy jak osoby pozbawione wolności i wobec braku proponowanego wyłączenia dla osoby aresztowanej elektronicznie obrońcę mogłaby ustanowić także inna osoba, co nie jest uzasadnione (areszt elektroniczny nie pozbawia osoby, wobec której jest stosowany możliwości utrzymywania kontaktów ze światem zewnętrznym).

art. 117 § 5 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 117 § 5 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Proponuje się nowelizację art. 117 § 5 k.p.k. przez dodanie zdania drugiego, wskazującego, że przepis ten nie dotyczy osób aresztowanych elektronicznie. Zmiana wynika z faktu, że osoby objęte aresztem elektronicznym traktujemy jak osoby pozbawione wolności, a skoro tak, to regulacja dotycząca usprawiedliwiania nieobecności z powodu choroby osób pozbawionych wolności odnosiłaby się także do osób, wobec których zastosowano ten środek zapobiegawczy. Stąd należało wyłączyć stosowanie tego przepisu wobec tej kategorii osób.

art. 124 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 124 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Proponuje się nowelizację art. 124 k.p.k. przez wyłączenie jego stosowania, w zakresie złożenia pisma przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu, wobec osób objętych aresztem elektronicznym. Dla adresatów normy prawnej musi być jasne, że w tym przypadku przepis nie ma zastosowania do aresztowanych elektronicznie, mimo że są traktowani jak osoby pozbawione wolności.

art. 134 § 2 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 134 § 2 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Proponuje się nowelizację art. 134 § 2 k.p.k., dotyczącego sposobu doręczania pism osobom pozbawionym wolności za pośrednictwem administracji odpowiedniego zakładu, przez wyłączenie jego stosowania wobec osób objętych aresztem elektronicznym. Dla adresatów

normy prawnej musi być jasne, że w tym przypadku przepis nie ma zastosowania do aresztowanych elektronicznie, mimo że są traktowani jak osoby pozbawione wolności.

art. 156 § 5a k.p.k. i art. 249a § 1 k.p.k.

Proponuje się nowelizację art. 156 § 5a k.p.k. w taki sposób, że w sytuacji, gdy w postępowaniu przygotowawczym zostaje złożony wniosek o przedłużenie aresztu elektronicznego, podejrzany i jego obrońca mają zagwarantowany dostęp i to niezwłocznie, do akt sprawy w części zawierającej treść dowodów dołączonych do wniosku, z wyłączeniem dowodów z zeznań świadków, o których mowa w art. 250 § 2b k.p.k. Projektowana zmiana ma zatem charakter gwarancyjny.

Z powyższą zmianą koresponduje projektowana zmiana art. 249a § 1 k.p.k., polegająca na nadaniu tej regulacji brzmienia, zgodnie z którym podstawę orzeczenia o zastosowaniu lub przedłużeniu tymczasowego aresztowania albo aresztu elektronicznego mogą stanowić ustalenia poczynione na podstawie: 1) dowodów jawnych dla oskarżonego i jego obrońcy; 2) dowodów z zeznań świadków, o których mowa w art. 250 § 2b k.p.k.

Środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego jest bowiem środkiem głęboko ingerującym w zakres praw i wolności podejrzanego, co uzasadnia przyznanie standardu prawa do obrony na poziomie takim, jak w przypadku tymczasowego aresztowania.

art. 247 § 5 k.p.k., art. 250 § 2 i § 2a k.p.k., art. 251 § 3 k.p.k. oraz art. 257 § 1a k.p.k.

Środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego może być zastosowany na dwóch etapach postępowania. Zawsze wiąże się z nim tymczasowe aresztowanie. Po pierwsze, sąd karny może zastosować areszt elektroniczny, gdy prokurator wnioskuję w początkowej fazie postępowania przygotowawczego o zastosowanie tymczasowego aresztowania albo tymczasowego aresztowania z możliwością zmiany na areszt elektroniczny. Po drugie, w dalszej fazie postępowania karnego, wobec osoby, która już przebywa w areszcie śledczym, a dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania nie jest konieczne.

Jeżeli chodzi o pierwszy etap postępowania karnego, należy wskazać, że zgodnie z projektowanym art. 247 § 5 k.p.k. rozstrzygając w przedmiocie środka zapobiegawczego, prokurator niezwłocznie zwalnia zatrzymanego albo występuje do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania albo tymczasowego aresztowania z możliwością zmiany na areszt elektroniczny. Ten ostatni schemat zastosowania projektowanego środka zapobiegawczego łączy się głównie z sytuacją procesową, gdy niezbędne jest przykładowo dokończenie wyjaśnień podejrzanego, weryfikacja dowodowa przedstawionej przez niego

wersji przebiegu zdarzenia, czy też umożliwienie wykonania innego deklarowanego środka zapobiegawczego, który zostanie oceniony jako wystarczający na danym etapie postępowania.

Konstrukcja projektowanych przepisów oznacza, że prokurator jest zobligowany we wniosku wykazać wystąpienie przesłanek do stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego. Zgodnie z projektowanym art. 250 § 2a k.p.k. we wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania albo tymczasowego aresztowania z możliwością zmiany na areszt elektroniczny wymienia się dowody wskazujące na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił przestępstwo, okoliczności przemawiające za istnieniem zagrożeń dla prawidłowego toku postępowania lub możliwości popełnienia przez oskarżonego nowego, ciężkiego przestępstwa oraz określonej podstawy stosowania tego środka zapobiegawczego i konieczności jego stosowania. We wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania należy ponadto wyjaśnić w odniesieniu do powyższych przesłanek, dlaczego uznano za konieczne zastosowanie tego środka zapobiegawczego, a nie aresztu elektronicznego lub innego środka zapobiegawczego. Te dodatkowe wymogi mają służyć zasadniczemu celowi projektowanej regulacji, jakim jest ograniczenie liczby przypadków tymczasowego aresztowania.

W konsekwencji również sąd stosując najsurowszy ze środków zapobiegawczych będzie zobowiązany do przedstawienia swojej oceny w zakresie zasady *ultima ratio* stosowania tymczasowego aresztowania. W projektowanym art. 251 § 3 k.p.k. proponuje się ogólną regulację, zgodnie z którą w wypadku tymczasowego aresztowania należy wyjaśnić, dlaczego nie uznano za wystarczające zastosowanie innego środka zapobiegawczego, w szczególności dlaczego nie jest wystarczające zastosowanie aresztu elektronicznego. To stanowisko będzie z kolei elementem oceny orzeczenia w ewentualnym postępowaniu odwoławczym.

Projektowany art. 250 § 2 k.p.k. przewiduje, że tymczasowe aresztowanie albo tymczasowe aresztowanie z możliwością zmiany na areszt elektroniczny stosuje w postępowaniu przygotowawczym na wniosek prokuratora sąd rejonowy, w którego okręgu prowadzi się postępowanie, a w wypadkach niecierpiących zwłoki także inny sąd rejonowy. Po wniesieniu aktu oskarżenia tymczasowe aresztowanie albo areszt elektroniczny stosuje sąd, przed którym sprawa się toczy.

Rozpoznając wniosek prokuratora o zastosowanie tymczasowego aresztowania albo tymczasowego aresztowania z możliwością zmiany na areszt elektroniczny sąd będzie mógł, tak jak dotychczas, odmówić zastosowania tymczasowego aresztowania, zastosować tymczasowe aresztowanie na dotychczasowych zasadach albo zgodnie z projektowanym art. 257 § 1a k.p.k. stosując tymczasowe aresztowanie, będzie mógł zastrzec, że środek ten

uleganie zmianie na areszt elektroniczny z dniem, w którym wobec oskarżonego zostaną uruchomione środki techniczne niezbędne do wykonywania aresztu elektronicznego, pod warunkiem, że spełnione zostaną warunki określone w projektowanym art. 265b § 1 k.p.k.

Będzie to zatem swego rodzaju warunkowy areszt, podobnie jak obecnie ma to miejsce w odniesieniu do poręczenia majątkowego – sąd stosuje warunkowe tymczasowe aresztowanie, które jest uchylane wraz z wpłaceniem poręczenia majątkowego. W przypadku aresztu elektronicznego, krótkotrwały pobyt w areszcie śledczym służy wykonaniu w tym czasie czynności technicznych weryfikujących możliwość zainstalowania środków technicznych niezbędnych do wykonywania dozoru stacjonarnego w miejscu pobytu podejrzanego oraz ewentualnego uzyskania zgody osób pełnoletnich zamieszkujących wspólnie z oskarżonym.

Opisany powyżej zasadniczy model postępowania znajduje uszczegółowienie i rozwinięcie w pozostałych przepisach zamieszczonych w projektowanej ustawie.

art. 249 § 4 k.p.k.

Zgodnie z art. 249 § 4 k.p.k. środki zapobiegawcze mogą być stosowane aż do chwili rozpoczęcia wykonania kary, a przepis ten stosuje się do tymczasowego aresztowania, ale tylko w razie orzeczenia kary pozbawienia wolności. Mając na uwadze charakter aresztu elektronicznego proponuje się uzupełnienie tego przepisu przez dodanie instytucji aresztu elektronicznego, celem zachowania spójności systemowej.

art. 249 § 6 k.p.k.

W art. 249 k.p.k. proponuje się dodanie § 6 stanowiącego, że prokurator, oskarżony i obrońca mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu dotyczącym przedłużenia stosowania aresztu elektronicznego oraz rozpoznania zażalenia na zastosowanie lub przedłużenie tego środka zapobiegawczego. Niestawiennictwo oskarżonego, obrońcy lub prokuratora należycie zawiadomionych o terminie nie tamuje rozpoznania sprawy. Przepis ten, w przeciwieństwie do art. 249 § 5 k.p.k., obejmuje również oskarżonych, co uzasadnia charakter aresztu elektronicznego. W przypadku tego środka zapobiegawczego względy organizacyjne, związane z doprowadzeniami osób pozbawionych wolności, nie stanowią bowiem przeszkody do zapewnienia możliwości udziału osób aresztowanych elektronicznie we wskazanych posiedzeniach.

art. 251 § 2a k.p.k.

W projektowanym art. 251 § 2a i 2b k.p.k. wskazano co powinno zawierać postanowienie o zastosowaniu aresztu elektronicznego, w tym postanowienie, o którym mowa w projektowanym art. 257 § 1a k.p.k., dotyczące stosowania tymczasowego aresztowania z zastrzeżeniem, że środek ten ulegnie zmianie na areszt elektroniczny.

Należy w tym miejscu podkreślić, że odrębne postanowienie co do zastosowania aresztu elektronicznego będzie wydawane w sytuacji, gdy wobec oskarżonego wykonywane jest tymczasowe aresztowanie orzeczone na dotychczasowych zasadach, a sąd lub prokurator uzna, że dalsze stosowanie tego najsurowszego środka zapobiegawczego nie jest konieczne i po potwierdzeniu istnienia warunków technicznych oraz uzyskaniu niezbędnych zgód zapadnie decyzja o zmianie tymczasowego aresztowania na areszt elektroniczny.

Odmienne jest natomiast w sytuacji, gdy sąd stosując tymczasowe aresztowanie zamieści w postanowieniu zastrzeżenie, że środek ten ulegnie zmianie na areszt elektroniczny z dniem, w którym wobec oskarżonego zostaną uruchomione środki techniczne niezbędne do wykonywania aresztu elektronicznego, pod warunkiem, że spełnione zostaną warunki określone w projektowanym art. 265b § 1 k.p.k. Takie postanowienie powinno zawierać wszystkie elementy właściwe dla postanowienia o zastosowaniu aresztu elektronicznego. Po uzyskaniu informacji, że zostały spełnione warunki określone w projektowanym art. 265b § 1 k.p.k., nie będzie już konieczne wydanie, po spełnieniu tych warunków, postanowienia o zmianie środka zapobiegawczego, a jedynie wydanie zarządzenia o charakterze technicznym, skutkującego zakończeniem wykonywania tymczasowego aresztowania lub poinformowanie stron, że warunki opisane w art. 265b § 1 k.p.k. nie zostały spełnione. Wydanie postanowienia może być konieczne w sytuacji, o której mowa w projektowanym art. 265b § 3 k.p.k. albo gdy sąd uzna za konieczne uzupełnienie pierwotnego postanowienia, przykładowo w zakresie stosowanych łącznie innych środków zapobiegawczych (projektowany art. 265a § 7 k.p.k.) lub zastosowania elektronicznej kontroli miejsca pobytu w związku z aresztem elektronicznym (projektowany art. 265c k.p.k.).

art. 252 § 3 k.p.k. i art. 463 § 2 k.p.k.

Projektowany art. 463 § 2 k.p.k. przewiduje, że zażalenie na postanowienie w przedmiocie tymczasowego aresztowania, aresztu elektronicznego oraz zabezpieczenia majątkowego powinno być przekazane do rozpoznania w ciągu 48 godzin. Natomiast projektowany art. 252 § 3 k.p.k. przewiduje, że między innymi zażalenie na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego sąd powinien

rozpoznać niezwłocznie nie później niż przed upływem 7 dni od przekazania sądowi zażalenia wraz z niezbędnymi aktami.

Projektowane przepisy wpisują się w przyjęte przez projektodawcę założenie, że procedowanie w sprawach związanych z aresztem elektronicznym powinno następować bez zbędnej zwłoki.

art. 253 § 2a k.p.k.

W projektowanym art. 253 § 2a k.p.k. proponuje się przyznanie prokuratorowi w postępowaniu przygotowawczym możliwości zmiany tymczasowego aresztowania na areszt elektroniczny, co jest spójne z dotychczas przyjętymi rozwiązaniami prawnymi. Zgodnie z nimi bowiem prokurator w postępowaniu przygotowawczym zawsze może zastosować łagodniejszy środek zapobiegawczy, uchylając surowszy, jaki uprzednio był stosowany. Przyznane prokuratorowi uprawnienie do zmiany tymczasowego aresztowania na areszt elektroniczny jest ograniczone czasem stosowania tymczasowego aresztowania. Po tym czasie o ewentualnym przedłużeniu aresztu elektronicznego będzie decydował sąd.

art. 253a k.p.k.

Stosownie do projektowanego art. 253a k.p.k. w razie uchylania się od aresztu elektronicznego skutkującego zastosowaniem tymczasowego aresztowania sąd, który je zastosował, wskazuje w jakim zakresie areszt elektroniczny uznaje za wykonany.

W ocenie projektodawcy przyczyny uchylenia aresztu elektronicznego i zastosowania w jego miejsce tymczasowego aresztowania mogą być różne. Oskarżony może dopuszczać się matactwa procesowego, naruszać zakazy orzeczone na podstawie art. 275 § 2 k.p.k., a może również uchylać się od aresztu elektronicznego przez naruszenie rygorów związanych z obowiązkiem przebywania w miejscu wykonywania tego środka zapobiegawczego (w skrajnym wypadku może w ogóle w tym miejscu nie przebywać). Nie w każdej sytuacji zasadne jest zaliczanie oskarżonemu „całego” okresu aresztu elektronicznego na poczet kary (w przypadku skazania), jeżeli uchylał się on od tego aresztu, co znalazło potwierdzenie w jego zmianie na tymczasowe aresztowanie.

W związku z powyższym projektodawca nakłada na sąd obowiązek wskazania, przy zmianie aresztu elektronicznego na tymczasowe aresztowanie, w jakim zakresie areszt elektroniczny uznaje za wykonany. Sądowi pozostawiona zostaje w tym przedmiocie względna swoboda, co jest uzasadnione, gdyż poza sytuacją całkowitego nieusprawiedliwionego

opuszczenia miejsca wykonywania aresztu elektronicznego pojawią się sytuacje mniej jednoznaczne, wymagające każdorazowo indywidualnej oceny.

Dodać można, że jednoznaczne wskazanie, w postanowieniu o zmianie aresztu elektronicznego na tymczasowe aresztowanie, w jakim zakresie sąd uznaje areszt elektroniczny za wykonany pozwoli uniknąć w tym zakresie wątpliwości, które mogłyby się pojawić na etapie wyrokowania.

art. 254 § 1 k.p.k.

Zgodnie z aktualnie obowiązującym art. 254 § 1 k.p.k. oskarżony może składać w każdym czasie wnioski o uchylenie lub zmianę środka zapobiegawczego; w przedmiocie wniosku rozstrzyga, najpóźniej w ciągu 3 dni, prokurator, a po wniesieniu aktu oskarżenia do sądu – sąd, przed którym sprawa się toczy.

Projektowana zmiana art. 254 § 1 k.p.k. polega na dodaniu w tym przepisie zdania drugiego, zgodnie z którym w przypadku wniosku o zmianę środka zapobiegawczego na areszt elektroniczny rozstrzygnięcie w jego przedmiocie następuje najpóźniej w ciągu 10 dni. Wydłużenie wskazanego terminu do 10 dni wiąże się z potrzebą uzyskania niezbędnych informacji i zgód, na co projektodawca przewiduje maksymalny 7-dniowy termin (projektowany art. 265b § 6 k.p.k.). Proponowane w art. 254 § 1 k.p.k. ograniczenie czasowe ma stanowić gwarancję sprawnego rozstrzygnięcia w tym przedmiocie, co przekłada się bezpośrednio na sytuację osoby, wobec której stosowane są środki zapobiegawcze.

art. 258 § 1 i § 1a k.p.k.

Jak wskazano w art. 249 § 1 k.p.k. „Środki zapobiegawcze można stosować w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a wyjątkowo także w celu zapobiegnięcia popełnieniu przez oskarżonego nowego, ciężkiego przestępstwa”. Areszt elektroniczny nie pozbawia osoby, wobec której jest stosowany, możliwości utrzymywania kontaktów ze światem zewnętrznym. Z tego względu nie zapobiega obawie mactwa procesowego i nie powinien być stosowany gdy taka obawa w sprawie występuje, skoro stanowić ma formę pozbawienia wolności. Mając powyższe na uwadze w projekcie proponuje się jednoznaczne wskazanie, że aresztu elektronicznego nie stosuje się w wypadku wskazanym w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. tj. wówczas gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne.

art. 259 § 2 i § 5 k.p.k.

Zgodnie z projektowaną zmianą art. 259 § 2 k.p.k. aresztu elektronicznego nie stosuje się, gdy na podstawie okoliczności sprawy można przewidywać, że sąd orzeknie w stosunku do oskarżonego karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania lub karę łagodniejszą albo że podlegający przeliczeniu okres aresztu elektronicznego przekroczy przewidywany wymiar kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia. Mając na uwadze charakter aresztu elektronicznego proponuje się przyjęcie tożsamyh zasad jak w przypadku tymczasowego aresztowania.

W projektowanym art. 259 § 5 k.p.k. proponuje się wskazać, że aresztu elektronicznego nie stosuje się wobec oskarżonego, który odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego oraz wobec oskarżonego, wobec którego zastosowano areszt elektroniczny w innej sprawie. Areszt elektroniczny w założeniu nie powinien być kumulowany z karą pozbawienia wolności odbywaną w systemie dozoru elektronicznego oraz z aresztem elektronicznym zastosowanym w innej sprawie. Oskarżony czy skazany może mieć wprowadzony do wykonania jednocześnie tylko jeden reżim wykonywania dozoru elektronicznego. Jeżeli zatem w chwili rozpoznawania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania oskarżony będzie odbywał karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego lub będzie miał zastosowany areszt elektroniczny w innej sprawie, sąd będzie mógł bądź zastosować tymczasowe aresztowanie na dotychczasowych zasadach lub odstąpić od stosowania tego środka zapobiegawczego. Konsekwencją zastosowania tymczasowego aresztowania i osadzenia oskarżonego w areszcie śledczym będzie niemożność wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jak i aresztu elektronicznego w innej sprawie. Projektodawca dostrzega wskazane implikacje, niemniej stoi na stanowisku, że są to nieuchronne konsekwencje stosowania tymczasowego aresztowania.

art. 261 § 2a i § 3 k.p.k.

W projektowanym art. 261 § 2a k.p.k. wskazano, że o zastosowaniu tymczasowego aresztowania lub aresztu elektronicznego sąd zawiadamia organ prowadzący przeciwko oskarżonemu postępowanie w innej sprawie, o ile powziął informację o tym postępowaniu. Tym samym uregulowany w tym przepisie obowiązek informacyjny rozszerzono na informowanie o zastosowaniu aresztu elektronicznego.

W projektowanym art. 261 § 3 k.p.k. proponuje się także rozszerzenie obowiązku informacyjnego o zastosowaniu aresztu elektronicznego kierowanego do pracodawcy, szkoły, uczelni, dowódcy żołnierza oraz zarządzającego przedsiębiorstwem. Projektowana zmiana jest

związana z przyjętymi na gruncie projektu następstwami prawnymi związanymi z aresztem elektronicznym w zakresie regulacji dotyczących stosunków pracowniczych i służbowych osoby aresztowanej elektronicznie.

art. 263 § 2 k.p.k.

Projektowany art. 263 § 2 k.p.k. w powiązaniu z projektowanym art. 250 § 2a k.p.k. wymusza na prokuratorze wytłumaczenie, dlaczego wnioskuje o przedłużenie tymczasowego aresztowania, uznając areszt elektroniczny za niewystarczający. W stosunku do sądu zaproponowano w projektowanym art. 251 § 3 k.p.k. ogólną regulację, zgodnie z którą w wypadku tymczasowego aresztowania należy wyjaśnić, dlaczego nie uznano za wystarczające zastosowanie innego środka zapobiegawczego, w szczególności dlaczego nie jest wystarczające zastosowanie aresztu elektronicznego.

art. 264 § 1 i § 2 k.p.k.

Projektowany art. 264 § 1 k.p.k. wskazuje sytuacje procesowe, w których konieczne jest zakończenie stosowania aresztu elektronicznego. Areszt elektroniczny jest traktowany tak samo jak środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Jest to pochodna przyjęcia, że stosowanie aresztu elektronicznego jest *sui generis* pozbawieniem wolności. Stąd konieczność jego uchylenia we wskazanych w przepisie sytuacjach procesowych.

W projektowanym art. 264 § 2 k.p.k. z kolei, znów analogicznie jak w przypadku tymczasowego aresztowania, zawarta jest podstawa stosowania aresztu elektronicznego po wydaniu nieprawomocnego wyroku i skazania na karę inną, aniżeli wymienione w art. 264 § 1 k.p.k., albo po umorzeniu postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy i orzeczeniu środka zabezpieczającego. Decyzję w tym zakresie, w formie postanowienia, wydaje sąd po wysłuchaniu stron.

art. 265a–265d k.p.k.

Kompleks rozbudowanych i nowych przepisów ujętych w projektowanych art. 265a–265d k.p.k. reguluje istotę aresztu elektronicznego, warunki i sposób jego wykonywania, zakres obowiązków jakie musi spełnić osoba, wobec której jest stosowany ten środek zapobiegawczy, nową instytucję w postaci elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym oraz okres stosowania aresztu elektronicznego.

Areszt elektroniczny może nastąpić na mocy postanowienia sądu, a w warunkach określonych w projektowanym art. 253 § 2a k.p.k. na mocy postanowienia prokuratora.

Środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego trwa przez całą dobę i polega na stałym, nieprzerwanym przebywaniu przez oskarżonego w miejscu i przedziałach czasu (lub całodobowo) określonych w postanowieniu sądu.

Wykonywanie tego obowiązku jest kontrolowane w systemie dozoru elektronicznego (zgodnie z przyjętym założeniem jako dozór stacjonarny). W związku z tym areszt elektroniczny rozpoczyna się z dniem, w którym wobec oskarżonego zostaną uruchomione środki techniczne niezbędne do jego wykonywania.

Jak wynika z powyższego areszt elektroniczny to środek zapobiegawczy polegający na faktycznym pozbawieniu wolności, tyle tylko, że nie w warunkach aresztu śledczego, a w określonym przez sąd miejscu. Najczęściej zapewne będzie to miejsce zamieszkania oskarżonego, ale możliwe jest również wskazanie innego miejsca – mieszkania, wynajętego pokoju, miejsca w hotelu etc. Z uwagi na taki charakter tego środka oskarżony zachowuje faktyczną możliwość stawiania się na wezwanie organów procesowych. Z tego względu w projekcie wskazano, że do oskarżonego, wobec którego stosowany jest areszt elektroniczny, przepisów dotyczących doprowadzania osób pozbawionych wolności nie stosuje się (projektowany art. 265a § 8 k.p.k.). W projektowanym art. 43pa § 2 k.k.w. przewidziano natomiast dla oskarżonego uprawnienie do ubiegania się o zgodę na opuszczenie miejsca wykonywania aresztu elektronicznego, jeżeli wynika to z jego prawa lub obowiązku do udziału w czynności procesowej.

Stosując areszt elektroniczny można określić przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których oskarżony ma prawo oddalić się z miejsca wykonywania tego środka, chyba, że zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania wymaga, aby oskarżony przebywał w miejscu wykonywania środka zapobiegawczego bez oddalania się. Okres, w którym oskarżony ma prawo oddalić się z miejsca wykonywania aresztu elektronicznego, nie może jednak przekraczać 3 godzin dziennie w okresie pierwszych 6 miesięcy.

Oskarżony, wobec którego zastosowano areszt elektroniczny, ma obowiązek stałego, nieprzerwanego przebywania w miejscu wskazanym w postanowieniu sądu, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zmiana miejsca wykonywania aresztu elektronicznego może nastąpić wyłącznie za zgodą sądu lub prokuratora.

W projekcie przewidziano możliwość łącznego stosowania aresztu elektronicznego z poręczeniem majątkowym lub zawieszeniem w czynnościach służbowych, wykonywaniu zawodu, powstrzymaniem się od określonej działalności lub prowadzenia pojazdów określonego rodzaju (projektowany art. 265a § 7 k.p.k. w zw. z art. 276 k.p.k.). Możliwe jest

także nałożenie na oskarżonego obowiązków z art. 275 § 2 k.p.k., to jest obowiązków i zakazów związanych ze stosowaniem dozoru Policji, między innymi zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami oraz zakazu zbliżania się do określonych osób lub miejsc.

Ze względów gwarancyjnych w projekcie wskazano, że po ogłoszeniu lub przy doręczeniu postanowienia o zastosowaniu aresztu elektronicznego lub elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym należy doręczyć oskarżonemu pisemne pouczenie o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z aresztem elektronicznym i elektroniczną kontrolą miejsca pobytu, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków. Wzór pouczenia, w myśl projektowanego art. 265a § 11 k.p.k., określi, w drodze rozporządzenia, Minister Sprawiedliwości, mając na względzie konieczność zrozumienia pouczenia także przez osoby niekorzystające z pomocy obrońcy.

W projektowanym art. 265b k.p.k. określono dodatkowe warunki niezbędne do zastosowania aresztu elektronicznego. Areszt elektroniczny może być zastosowany tylko za zgodą oskarżonego i jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) oskarżony dysponuje odpowiednim miejscem pobytu na czas stosowania aresztu elektronicznego;
- 2) osoby pełnoletnie zamieszkujące wspólnie z oskarżonym wyraziły zgodę obejmującą rozpoczęcie stosowania aresztu elektronicznego, która obejmuje także umożliwienie podmiotowi dozoru przeprowadzanie czynności kontrolnych;
- 3) wykonywaniu aresztu elektronicznego nie stoją na przeszkodzie warunki techniczne, o których mowa w art. 43h § 1 k.k.w.

Ani oskarżony ani osoby pełnoletnie zamieszkujące wspólnie z oskarżonym nie mogą skutecznie cofnąć wyrażonej zgody (projektowany art. 265b § 2 k.p.k.).

Możliwość wyjątkowego zastosowania aresztu elektronicznego bez zgody osoby pełnoletniej zamieszkującej wspólnie z oskarżonym przewidziano w projektowanym art. 265b § 3 k.p.k. w przypadku, jeżeli wykonanie aresztu elektronicznego w sposób oczywisty nie wiąże się z nadmiernymi trudnościami dla osoby, która takiej zgody nie wyraziła, i narusza jej prywatność jedynie w nieznacznym stopniu. Osoba taka będzie mogła zaskarżyć zażaleniem postanowienie sądu wydane w tym przedmiocie. Osoby zamieszkujące wspólnie z oskarżonym będą pouczone o warunkach wykonywania aresztu elektronicznego.

W projektowanym art. 265b § 5 i 6 k.p.k. uregulowano postępowanie mające na celu uzyskanie informacji na temat istnienia warunków technicznych dla zastosowania aresztu

elektronicznego oraz uzyskiwania koniecznych zgód osób pełnoletnich zamieszkujących wspólnie z oskarżonym. Czynności te będzie wykonywać podmiot dozoru.

Dokonywane w ramach tych czynności ustalenia warunków rodzinnych oraz socjalno-bytowych, w których zamieszkuje oskarżony, mogą stanowić podstawę do zmiany postanowienia, o którym mowa w projektowanym art. 257 § 1a k.p.k., stosownie do projektowanego art. 430a k.k.w.

Oskarżony, wobec którego zastosowano areszt elektroniczny, będzie miał obowiązek, po opuszczeniu aresztu śledczego, zgłoszenia podmiotowi dozoru, w terminie i w sposób, które zostały określone przez sąd, gotowości do instalacji środków technicznych niezbędnych do rozpoczęcia wykonywania aresztu elektronicznego oraz umożliwienia niezwłocznego założenia nadajnika i zainstalowania rejestratora stacjonarnego (projektowany art. 265b § 7 k.p.k.). Podmiot dozoru będzie dysponował odpisem postanowienia o zastosowaniu aresztu elektronicznego, doręczonym przez sąd stosownie do projektowanego art. 265a § 10 k.p.k.

Areszt elektroniczny jako forma pozbawienia wolności jest poprzedzony stosowaniem tymczasowego aresztowania. Decyzja sądu o zastosowaniu aresztu elektronicznego w miejsce tymczasowego aresztowania oznacza opuszczenie przez oskarżonego aresztu śledczego. W zależności od sytuacji oskarżony będzie mógł sam udać się do wskazanego miejsca wykonywania aresztu elektronicznego albo wyjątkowo sąd będzie mógł wobec niego zastosować elektroniczną kontrolę miejsca pobytu (zgodnie z przyjętym założeniem jako dozór mobilny).

Projekt przewiduje szczegółowe regulacje odnoszące się do elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym. Jest ona możliwa, jeżeli pozwalają na to warunki techniczne, co sąd powinien ustalić przed jej zastosowaniem. Ze względów gwarancyjnych projekt przewiduje, że na postanowienie o zastosowaniu elektronicznej kontroli miejsca pobytu przysługuje zażalenie.

Środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego ma stanowić alternatywę dla stosowania tymczasowego aresztowania. Jest to środek wprawdzie mniej dolegliwy niż tymczasowe aresztowanie, niemniej polega na faktycznym pozbawieniu wolności w określonym miejscu. Stąd, w ciągu pierwszych 6 miesięcy jego stosowania, sąd może wyrazić zgodę na opuszczenie miejsca jego wykonywania nie dłużej niż 3 godziny dziennie (o ile nie uzna, że oskarżony musi przebywać w miejscu wykonywania aresztu elektronicznego całodobowo). Jest to czas przeznaczony na załatwianie wszelkich życiowych spraw oskarżonego związanych z opieką zdrowotną, praktykami religijnymi, zaopatrzeniem itd. Jeśli

areszt elektroniczny stosowany jest dłużej niż 6 miesięcy, sąd może zdecydować o rozluźnieniu nałożonych na oskarżonego rygorów, w zależności od etapu postępowania oraz zaistnienia przesłanek zapobiegania utrudnianiu tego postępowania, jednak okres, w którym oskarżony ma prawo oddalić się z miejsca wykonywania aresztu elektronicznego nie może przekroczyć 12 godzin dziennie.

Areszt elektroniczny będzie stosowany w toku postępowania przygotowawczego na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Jeżeli ze względu na szczególne okoliczności sprawy nie można będzie ukończyć postępowania przygotowawczego w tym terminie, na wniosek prokuratora, sąd pierwszej instancji właściwy do rozpoznania sprawy, będzie mógł przedłużyć areszt elektroniczny na dalszy okres, nie dłuższy każdorazowo niż 6 miesięcy. Prokurator we wniosku o przedłużenie stosowania aresztu elektronicznego powinien wykazać zaistnienie takich okoliczności.

art. 279 § 3 k.p.k.

Przepis art. 279 § 3 k.p.k. dotyczy sytuacji ujęcia osoby ściganej listem gończym. Projektowana regulacja zakłada, że zmiana tymczasowego aresztowania na areszt elektroniczny nie będzie skutkowałą brakiem obowiązku doprowadzenia osoby zatrzymanej do sądu, gdyż stanowi on formę pozbawienia wolności.

art. 300 § 1 k.p.k.

Wprowadzenie instytucji aresztu elektronicznego skutkowało koniecznością modyfikacji przepisu określającego zakres pouczenia, które podejrzany otrzymuje przed pierwszym przesłuchaniem. Analogicznie jak w przypadku tymczasowego aresztowania wskazano, że pouczenie o treści przepisów dotyczących środków zapobiegawczych, o których mowa w rozdziale 28, nie dotyczy aresztu elektronicznego. Projekt przewiduje dodatkowe pouczenie związane z aresztem elektronicznym i elektroniczną kontrolą miejsca pobytu zastosowaną w związku z aresztem elektronicznym (projektowany art. 265a § 9 i 11 k.p.k.).

art. 325g § 1 k.p.k. oraz art. 331 § 3 i § 4 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 325g k.p.k. oraz art. 331 § 3 i 4 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle tymczasowego aresztowania.

Proponuje się nowelizację art. 325g § 1 k.p.k. oraz art. 331 § 3 i 4 k.p.k. przez zrównanie na gruncie tych przepisów tymczasowego aresztowania z aresztowaniem

elektronicznym, co wynika z faktu, że są to formy pozbawienia wolności i co na gruncie tych przepisów uzasadnia analogiczne traktowanie tych środków zapobiegawczych.

art. 334 § 2a k.p.k.

Projektowana zmiana art. 334 § 2a k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Proponuje się nowelizację art. 334 § 2a k.p.k. przez wskazanie, że zawarte w tym przepisie wyłączenie, odnoszące się do osób pozbawionych wolności, nie dotyczy aresztowanych elektronicznie, albowiem ta forma pozbawienia wolności nie ogranicza dostępu do poczty elektronicznej.

art. 344 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 344 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle tymczasowego aresztowania.

Proponuje się nowelizację art. 344 k.p.k. przez wskazanie, że po wpłynięciu do sądu sprawy oskarżony, wobec którego zastosowano areszt elektroniczny, sąd z urzędu rozstrzygnie, podobnie jak w przypadku tymczasowego aresztowania, czy dalsze stosowanie aresztu elektronicznego jest niezbędne, czy też uzna, że wystarczy zastosowanie innego środka zapobiegawczego lub nastąpi rezygnacja ze stosowania jakiegokolwiek środka, a więc sąd uchyli areszt elektroniczny.

art. 374 § 4 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 374 § 4 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Proponuje się nowelizację art. 374 § 4 k.p.k. przez wskazanie, że zwolnienie z obowiązku stawiennictwa na rozprawie zawarte w tym przepisie nie dotyczy aresztowanych elektronicznie, albowiem osoby te zachowują możliwość samodzielnego stawienia się na rozprawie (projektowany art. 265a § 8 k.p.k. i art. 43pa § 2 k.k.w.).

art. 417 k.p.k.

Projektowany przepis art. 417 k.p.k. pozwala na zaliczenie okresu stosowanego aresztu elektronicznego nie tylko na poczet orzeczonej kary w danej sprawie (projektowany art. 63 § 2a k.k.), ale także w razie prawomocnego uniewinnienia, umorzenia postępowania lub odstąpienia

od wymierzenia kary w sprawie, w której stosowano areszt elektroniczny, na zaliczenie tego okresu w innej sprawie, pod warunkiem, że postępowania toczyły się równocześnie.

art. 426 § 2 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 426 § 2 k.p.k. stanowi konsekwencję dodania art. 257 § 1a k.p.k. W ocenie projektodawcy od wydanego na skutek zażalenia postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, w tym także w zakresie zastrzeżenia, o którym mowa w projektowanym art. 257 § 1a k.p.k., powinno przysługiwać zażalenie.

art. 464 § 1 k.p.k.

W projektowanym art. 464 § 1 k.p.k. wskazano, że strony oraz obrońcy i pełnomocnicy mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie na postanowienie kończące postępowanie, na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego innego niż tymczasowe aresztowanie lub areszt elektroniczny, na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego oraz na zatrzymanie. Tym samym wyłączenie dotyczące postanowień w przedmiocie tymczasowego aresztowania rozciągnięto także na postanowienia w przedmiocie aresztu elektronicznego.

art. 538 § 2 k.p.k. i art. 539d k.p.k.

W projektowanym art. 538 § 2 k.p.k. i art. 539d k.p.k. wprowadzono możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego, który zastosował areszt elektroniczny. Zażalenia na takie postanowienie rozpoznaje równorzędny skład Sądu Najwyższego. Takie samo rozwiązanie jest stosowane w przypadku tymczasowego aresztowania.

art. 552 § 4 k.p.k., art. 553 § 1 k.p.k., art. 553a k.p.k., art. 554 § 1 k.p.k., art. 555 k.p.k., art. 556 § 1 k.p.k., art. 557 § 1 k.p.k. i art. 558 k.p.k.

Zespół projektowanych zmian w przepisach art. 552 § 4 k.p.k., art. 553 § 1 k.p.k., art. 553a k.p.k., art. 554 § 1 k.p.k., art. 555 k.p.k., art. 556 § 1 k.p.k., art. 557 § 1 k.p.k. i art. 558 k.p.k. dotyczy zadośćuczynienia i odszkodowania za niewątpliwe niesłuszne stosowanie aresztu elektronicznego. Reguły dotyczące tymczasowego aresztowania i zatrzymania rozciągnięto na stosowanie aresztu elektronicznego, zgodnie z przyjętym założeniem, że areszt elektroniczny stanowi formę pozbawienia wolności.

art. 579 § 2 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 579 § 2 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle tymczasowego aresztowania.

Proponuje się nowelizację art. 579 § 2 k.p.k. przez przyjęcie, że osoby objęte immunitetem konsularnym mogą podlegać aresztowaniu elektronicznemu jedynie w razie zarzutu popełnienia zbrodni, analogicznie jak w przypadku zatrzymania i tymczasowego aresztowania. O zastosowaniu aresztu elektronicznego wobec takiej osoby należy niezwłocznie zawiadomić ministra właściwego do spraw zagranicznych.

art. 591 § 4 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 591 § 4 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle tymczasowego aresztowania.

Proponuje się nowelizację art. 591 § 4 k.p.k. przez zrównanie sytuacji osoby aresztowanej elektronicznie z sytuacją osoby tymczasowo aresztowanej, co wynika z faktu, że są to formy pozbawienia wolności.

art. 607k § 3 k.p.k.

Projektowana zmiana art. 607k § 3 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle tymczasowego aresztowania.

Proponuje się nowelizację art. 607k § 3 k.p.k. przez jego uzupełnienie i odwołanie się do stosowania projektowanego art. 257 § 1a k.p.k. Przepis art. 607k k.p.k. dotyczy przekazania osoby ściganej europejskim nakazem aresztowania. W art. 607k § 3 k.p.k. zawarto podstawę stosowania wobec osoby ściganej tymczasowego aresztowania na czas niezbędny do jej przekazania. Stosowanie projektowanego art. 257 § 1a k.p.k. polega na możliwości zastrzeżenia podczas stosowania tymczasowego aresztowania, że środek ten ulegnie zmianie na areszt elektroniczny pod warunkiem, że spełnione zostaną warunki stosowania aresztu elektronicznego określone w projektowanym art. 265b § 1 k.p.k.

art. 611to § 4 k.p.k.

Projektowane dodanie art. 611to § 4 k.p.k. wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle tymczasowego aresztowania.

Proponuje się dodanie art. 611to § 4 k.p.k. i wskazanie, że jeżeli w warunkach opisanych przez ten przepis stosowano zarówno tymczasowe aresztowanie, jak i areszt

elektroniczny łączny okres stosowania tymczasowego aresztowania i aresztu elektronicznego nie może przekroczyć 100 dni. Proponowana regulacja ma charakter gwarancyjny.

art. 654 § 2 k.p.k. i art. 666 § 1 k.p.k.

Projektowane nowe brzmienie art. 654 § 2 k.p.k. dotyczy stosowania aresztu elektronicznego wobec żołnierzy posiadających stopień majora i wyższy oraz żołnierzy sił zbrojnych państw obcych i członków ich personelu cywilnego.

Podobnie jak w przypadku stosowania tymczasowego aresztowania orzekać ma o tym jednoosobowo wojskowy sąd okręgowy.

W projektowanym art. 666 § 1 k.p.k. wprowadzono odrębną podstawę stosowania aresztu elektronicznego wobec żołnierza, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że popełni on ponownie jedno z wymienionych w tym przepisie przestępstw. Są to przestępstwa:

- samowolnego opuszczenia jednostki – art. 338 § 1 k.k.,
- dezercji – art. 339 k.k.,
- odmowy pełnienia służby – art. 341 k.k.,
- niewykonania lub odmowy wykonania rozkazu, wtedy gdy sprawca działa wspólnie z innymi żołnierzami lub w obecności zebranych żołnierzy albo następstwem czynu jest znaczna szkoda majątkowa – art. 343 § 2 k.k.,
- napaści na przełożonego – art. 345 k.k.,
- znęcania się nad podwładnym – art. 352 k.k.,
- samowolnego zaboru broni, amunicji, materiału wybuchowego lub innego środka walki – art. 358 § 2 k.k.

Zmiany w ustawie – Kodeks postępowania administracyjnego

Projektowana zmiana art. 57 § 5 pkt 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) znajduje analogiczne uzasadnienie jak zmiana proponowana w art. 124 k.p.k. i wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Zmiany w ustawie – Kodeks postępowania cywilnego

Projektowane zmiany art. 137 § 2, art. 165 § 3 i art. 214¹ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, z późn. zm.), dalej „k.p.c.”, znajdują analogiczne uzasadnienie jak zmiany proponowane w art. 134 § 2 k.p.k. (odnośnie do art. 137 § 2 k.p.c.), art. 124 k.p.k. (odnośnie do art. 165 § 3 k.p.c.) i art. 117 § 5 k.p.k. (odnośnie do art. 214¹ § 2 k.p.c.) oraz wynikają z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Zmiany w ustawie – Kodeks wykroczeń

Projektowana zmiana art. 66a ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, z późn. zm.) ma charakter wynikowy i jest konsekwencją objęcia systemem dozoru elektronicznego również środka zapobiegawczego w postaci dozoru elektronicznego.

Zmiany w ustawie – Kodeks pracy

Projektowana zmiana art. 66 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1245), dalej „k.p.”, polega na dodaniu w tym przepisie zdania drugiego, zgodnie z którym przepis dotyczący wygaśnięcia umowy o pracę z upływem 3 miesięcy nieobecności pracownika w pracy z powodu tymczasowego aresztowania stosuje się odpowiednio wobec aresztowanego elektronicznie, jeśli orzeczone wobec niego zasady wykonywania aresztu elektronicznego lub inne zakazy uniemożliwiły świadczenie pracy.

Projektowana zmiana jest związana z wprowadzeniem do porządku prawnego nowego środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego wykonywanego w systemie dozoru elektronicznego jako dozór stacjonarny i koniecznością uregulowania następstw prawnych związanych z aresztem elektronicznym w zakresie umowy o pracę.

Mając na uwadze z jednej strony, że areszt elektroniczny jest formą pozbawienia wolności i ma polegać na pozbawieniu wolności, ale w wyznaczonym miejscu, poza aresztem śledczym, najczęściej w miejscu zamieszkania oskarżonego, a oskarżony jest faktycznie pozbawiony wolności, a z drugiej strony uwzględniając możliwość różnego kształtowania umowy o pracę oraz możliwość świadczenia pracy przez oskarżonego aresztowanego elektronicznie w ograniczonym zakresie, w projekcie przyjęto, że zrównanie skutków tymczasowego aresztowania i aresztu elektronicznego w zakresie umowy o pracę ma charakter

względny i jest uzależnione od zasad wykonywania aresztu elektronicznego, które umożliwiają albo uniemożliwiają świadczenie pracy.

Projektowana zmiana art. 66 § 2 k.p. ma charakter wynikowy związany z wygaśnięciem umowy o pracę z powodu aresztu elektronicznego.

Projektowana zmiana art. 155² § 1 pkt 4 k.p. ma na celu zastosowanie, analogicznie jak w przypadku tymczasowego aresztowania, mechanizmu obniżania wymiaru urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym pracownika powracającego do pracy po dłuższej, to jest trwającej co najmniej miesiąc nieobecności w pracy z powodu aresztu elektronicznego.

Zmiany w ustawie – Karta Nauczyciela, ustawie o pracownikach urzędów państwowych, ustawie o samorządzie gminnym, ustawie o Najwyższej Izbie Kontroli, ustawie – Prawo własności przemysłowej, ustawie o kuratorach sądowych, ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawie o pracownikach samorządowych, ustawie o służbie cywilnej, ustawie o instytutach badawczych, ustawie o Polskiej Akademii Nauk, ustawie o sporcie, ustawie o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

W projekcie proponuje się zmiany:

- 1) art. 85t ust. 3 i art. 85u ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515);
- 2) art. 11 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1459, z późn. zm.);
- 3) art. 28g ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, z późn. zm.);
- 4) art. 91 ust. 1 i 2 oraz art. 91a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623, z późn. zm.);
- 5) art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170);
- 6) art. 23 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 200, z późn. zm.);
- 7) art. 61y ust. 10 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.);

- 8) art. 60 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712, z późn. zm.);
- 9) art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135);
- 10) art. 68 ust. 1 i 3, art. 70 pkt 6 i art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 590);
- 11) art. 46 ust. 1 pkt 4, art. 59 ust. 2 i art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2026 r. poz. 734);
- 12) art. 102 ust. 1 pkt 4, art. 115 ust. 2 i art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2026 r. poz. 168);
- 13) art. 32c ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2026 r. poz. 95, z późn. zm.);
- 14) art. 73 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 74 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1192, z późn. zm.);
- 15) art. 302 ust. 2 i art. 303 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2026 r. poz. 1362).

Projektowane zmiany są związane z wprowadzeniem do porządku prawnego nowego środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego wykonywanego w systemie dozoru elektronicznego jako dozór stacjonarny i koniecznością uregulowania następstw prawnych związanych z aresztem elektronicznym w zakresie regulacji objętych wskazanymi ustawami.

Na gruncie projektowanych przepisów regulujących konsekwencje tymczasowego aresztowania przyjęto zasadę zrównania skutków tymczasowego aresztowania i aresztu elektronicznego.

Uzasadnieniem przyjętej reguły jest szczególny status, wykonywane zadania, kompetencje, pełnione obowiązki służbowe i przyznane uprawnienia osób objętych wskazanymi ustawami, w tym ustawami pragmatycznymi, stanowiącymi zawody o szczególnym znaczeniu społecznym i obejmującymi również funkcjonariuszy publicznych oraz projektowane zasady aresztu elektronicznego jako formy pozbawienia wolności.

Tym samym wykluczone jest, aby osoba o szczególnym statusie uregulowanym we wskazanych ustawach aresztowana elektronicznie, podobnie jak osoba tymczasowo aresztowana, mogła realizować czynności służbowe i zawodowe.

Zmiany w ustawie – Prawo o advokaturze i ustawie o radcach prawnych

Zmiany proponowane w art. 95j ust. 1a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564, z późn. zm.) i art. 65² ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499, z późn. zm.) mają na celu zrównanie skutków tymczasowego aresztowania i aresztu elektronicznego w kontekście zawieszenia oskarżonego w czynnościach zawodowych adwokata lub aplikanta adwokackiego albo radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego. Tym samym wykluczone jest, aby aresztowany elektronicznie przedstawiciel tych zawodów mógł wykonywać czynności zawodowe.

Zmiany w ustawie o Policji, ustawie o Straży Granicznej, ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawie o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, ustawie o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawie o Służbie Więziennej, ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej, ustawie o Służbie Ochrony Państwa i ustawie o Straży Marszałkowskiej

Mając na uwadze charakter stosowanego środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego, powstała potrzeba dostosowania przepisów pragmatycznych poszczególnych służb mundurowych uwzględniająca zastosowanie omawianego środka zapobiegawczego względem funkcjonariuszy służb mundurowych oraz żołnierzy. Aktualnie obowiązujące przepisy pragmatyczne poszczególnych służb mundurowych określają zasady zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariuszy tych służb oraz żołnierzy, w przypadku zastosowania wobec nich tymczasowego aresztowania. Zawieszenie w czynnościach służbowych wynika bowiem z dobra prowadzonego postępowania oraz dobra służby. Z tych też powodów zawieszenie w czynnościach służbowych powinno następować w przypadku zastosowania środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego, który polega na faktycznym pozbawieniu wolności. Obowiązujące zasady dotyczące zawieszenia w czynnościach służbowych oraz uprawnienia w zakresie wysokości otrzymywanego uposażenia w przypadku zastosowania tymczasowego aresztowania zostały rozszerzone o sytuacje, w których funkcjonariusz lub żołnierz został objęty środkiem zapobiegawczym w postaci aresztu elektronicznego. Mając powyższe na uwadze proponuje się następujące zmiany.

W projekcie wprowadza się zmiany art. 34 ust. 6, art. 110 ust. 3a pkt 3, ust. 3b i ust. 4a, art. 120a ust. 10 pkt 3, art. 125 ust. 1, art. 125a i art. 135j ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.):

- 1) aktualnie obowiązująca treść art. 34 ust. 6 stanowi zastrzeżenie do art. 34 ust. 3 pkt 1, w którym określono, że policjant może być mianowany albo powołany na wyższe stanowisko służbowe, jeżeli spełnia łącznie warunki określone w punktach od 1 do 3. W punkcie 1 określono następujące warunki: posiada wykształcenie, kwalifikacje zawodowe i staż służby wymagane na tym stanowisku. Zastrzeżenie, o którym mowa w art. 34 ust. 6, stanowi, że do stażu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, nie wlicza się okresu zawieszenia w czynnościach służbowych oraz okresu tymczasowego aresztowania, jeżeli policjant został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe lub w prawomocnie zakończonym postępowaniu dyscyplinarnym został ukarany karą dyscyplinarną albo odstąpiono od jego ukarania, a także okresu urlopu wychowawczego oraz urlopu bezpłatnego. Treść art. 34 ust. 6 została rozszerzona o nieuwzględnianie do stażu służby, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, okresu stosowania aresztu elektronicznego przez dodanie po zwrocie „okresu tymczasowego aresztowania” zwrotu „lub aresztu elektronicznego”;
- 2) art. 110 ust. 1 przewiduje, że policjantowi za służbę pełnioną w danym roku kalendarzowym przysługuje nagroda roczna w wysokości 1/12 uposażenia otrzymanego w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje. Natomiast ust. 3 stanowi, że nagroda roczna przysługuje, jeżeli policjant w danym roku kalendarzowym pełnił służbę przez okres co najmniej 6 miesięcy kalendarzowych. Okresy służby krótsze od miesiąca kalendarzowego sumuje się, przyjmując, że każde 30 dni służby stanowi pełny miesiąc kalendarzowy. W treści art. 110 ust. 3a określającego, że do okresu, o którym mowa w ust. 3, nie zalicza się okresów niewykonywania zadań służbowych między innymi z przyczyn zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania, dodano areszt elektroniczny. W treści art. 110 ust. 3b również uwzględniono areszt elektroniczny – jako przesłankę wyłączającą stosowanie ust. 3a pkt 3, jeżeli postępowanie karne w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne, w sprawie o czyn pozostający w związku z aresztowaniem, aresztem elektronicznym lub zawieszeniem w czynnościach służbowych zostało umorzone prawomocnym orzeczeniem bądź policjant został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym. W zakresie art. 110 ust. 4a w dotychczasowej treści: „Do uposażenia, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się

uposażenia otrzymanego w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania. Przepisy ust. 3b i 3c stosuje się.”, uwzględniono areszt elektroniczny (po zwrocie „tymczasowego aresztowania” dodano zwrot „albo aresztu elektronicznego”);

- 3) w art. 120a ust. 10 pkt 3 do dotychczasowych przesłanek, których zaistnienie powoduje, że nie wypłaca się świadczenia motywacyjnego, dodano okres stosowania aresztu elektronicznego (analogicznie jak w przypadku zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania);
- 4) obowiązującą w art. 125 ust. 1 zasadę stosowaną względem policjanta tymczasowo aresztowanego zawieszenia od najbliższego terminu płatności 50 % ostatnio należnego uposażenia rozszerzono względem policjanta aresztowanego elektronicznie;
- 5) w art. 125a dodano areszt elektroniczny w zakresie uprawnienia przełożonego do podjęcia decyzji o zachowaniu policjantowi prawa do pełnego uposażenia w okresie zawieszenia policjanta w czynnościach służbowych, tymczasowego aresztowania oraz właśnie aresztu elektronicznego, biorąc pod uwagę okoliczności popełnienia zarzucanego policjantowi przestępstwa, w szczególności będącego następstwem użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych;
- 6) w art. 135j ust. 10 pkt 1 do przypadku obwinionego, który jest tymczasowo aresztowany dodano przypadek aresztowanego elektronicznie. W efekcie treść przepisu przewiduje, że w przypadku tymczasowego aresztowania albo aresztowania elektronicznego obwinionego, nie stosuje się przepisu ust. 9, który stanowi, że w przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby w Policji przełożony dyscyplinarny, przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, wzywa obwinionego do raportu w celu wysłuchania go.

W projekcie wprowadza się zmiany art. 43 ust. 1, art. 113a ust. 2 i art. 117d ust. 9 pkt 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 376, z późn. zm.):

- 1) art. 43 ust. 1 stanowi normę prawną regulującą kwestię zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusza Straży Granicznej w przypadku jego tymczasowego aresztowania lub wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe umyślne. W związku z dodaniem do katalogu środków zapobiegawczych aresztu

elektronicznego, koniecznym jest uwzględnienie nowego środka zapobiegawczego w przepisach pragmatyki służbowej Straży Granicznej, w tym w treści omawianego przepisu;

- 2) art. 113a dotyczy przysługującej funkcjonariuszowi nagrody rocznej, zasad jej przyznawania oraz obniżania. Podobnie jak w innych służbach mundurowych, również w tej formacji mundurowej zamieszczono przepis ust. 2, który stanowi, że do uposażenia uwzględnianego przy naliczaniu nagrody rocznej, nie bierze się pod uwagę uposażenia pobieranego w okresie tymczasowego aresztowania albo zawieszenia w czynnościach służbowych. Przepis ten, analogicznie jak w innych przepisach pragmatyki służbowej służb mundurowych, zmieniono przez uwzględnienie okresu stosowania aresztu elektronicznego;
- 3) art. 117d ust. 9 określa katalog zdarzeń, przy których wystąpieniu, funkcjonariuszowi nie wypłaca się świadczenia motywacyjnego. Do zdarzeń określonych w pkt 3 (zawieszenie w czynnościach służbowych albo tymczasowe aresztowanie) dodano areszt elektroniczny.

W projekcie wprowadza się zmiany art. 71b ust. 3 pkt 4, art. 95 ust. 4a i ust. 4b pkt 3, art. 97e ust. 9 pkt 3 i art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1312, z późn. zm.):

- 1) art. 71b ust. 3 pkt 4 przewiduje, że wymiar urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego strażaka powracającego do służby w ciągu roku kalendarzowego po trwającym co najmniej miesiąc okresie tymczasowego aresztowania, ulega proporcjonalnemu obniżeniu o ten okres, chyba że przed rozpoczęciem się tego okresu strażak wykorzystał urlop w przysługującym mu albo wyższym wymiarze. W związku z projektowanym wprowadzeniem nowego środka zapobiegawczego powstała konieczność dodania w art. 71b ust. 3 pkt 4 aresztu elektronicznego;
- 2) art. 95 dotyczy przysługującej strażakowi nagrody rocznej, zasad jej przyznawania oraz obniżania. Przepis ust. 4a (tak jak w innych służbach mundurowych) stanowi, że do uposażenia uwzględnianego przy naliczaniu nagrody rocznej, nie bierze się pod uwagę uposażenia pobieranego w okresie tymczasowego aresztowania albo zawieszenia w czynnościach służbowych. Przepis ten, analogicznie jak w innych przepisach pragmatyki służbowej służb mundurowych, zmieniono przez uwzględnienie okresu stosowania aresztu elektronicznego. Przepis ust. 4b pkt 3 stanowi, że do okresu, o którym mowa w ust. 4 (zasady naliczania nagrody rocznej), nie zalicza się okresów niewykonywania zadań służbowych z przyczyny zawieszenia w czynnościach służbowych

albo tymczasowego aresztowania, chyba że prawomocnym orzeczeniem postępowanie karne w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne w sprawie o czyn pozostający w związku z aresztowaniem lub zawieszeniem w czynnościach służbowych zostało umorzone bądź strażak został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym. Do wymienionego zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania dodano aresztowanie elektroniczne;

- 3) art. 97e ust. 9 pkt 3 określa katalog zdarzeń, przy których wystąpieniu, strażakowi nie wypłaca się świadczenia motywacyjnego. Do zdarzeń określonych w pkt 3 (zawieszenie w czynnościach służbowych albo tymczasowe aresztowanie) dodano areszt elektroniczny;
- 4) dotychczasową treść art. 108 ust. 1, przewidującą, że strażakowi tymczasowo aresztowanemu zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50 % ostatnio należnego uposażenia, rozszerzono o sytuację strażaka aresztowanego elektronicznie.

W projekcie wprowadza się zmiany art. 61 pkt 2, art. 125 ust. 1c pkt 1, art. 125a ust. 10 pkt 3, art. 126a ust. 4 pkt 3, art. 130 ust. 4 i art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2026 r. poz. 937, z późn. zm.):

- 1) art. 61 pkt 2 przewiduje, że stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa w przypadku nieobecności funkcjonariusza w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania, chyba że wcześniej nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby. Przytoczona norma prawna została zmieniona przez uwzględnienie w jej treści nie tylko tymczasowego aresztowania, ale również aresztu elektronicznego;
- 2) art. 125 ust. 1c pkt 1 odnosi się do zagadnienia związanego z naliczaniem nagrody rocznej. Przewiduje on, że do uposażenia, o którym mowa w ust. 1a (uposażenie związane z naliczaniem nagrody rocznej), nie wlicza się uposażenia otrzymywanego w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych oraz tymczasowego aresztowania, chyba że postępowanie będące przyczyną zawieszenia lub aresztowania umorzono albo w jego wyniku funkcjonariusz został uniewinniony. Przyjęte w projektowanej ustawie rozwiązania prawne wymagają uwzględnienia w treści przepisu okresu stosowania aresztu elektronicznego;
- 3) art. 125a ust. 10 pkt 3 dotyczy okoliczności, których wystąpienie uniemożliwia wypłacenie świadczenia motywacyjnego. W omawianym przepisie do okresu zawieszenia

w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania dodano okres aresztu elektronicznego;

- 4) art. 126a ust. 4 pkt 3 określa, że świadczenia teleinformatycznego, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa, nie przyznaje się funkcjonariuszowi tymczasowo aresztowanemu. Treść przepisu została rozszerzona o funkcjonariusza aresztowanego elektronicznie;
- 5) art. 130 ust. 4 wskazuje okresy, których nie wlicza się przy ustalaniu wysokości odprawy funkcjonariusza w służbie stałej (nie zalicza się okresów odbywania kary pozbawienia wolności oraz tymczasowego aresztowania, chyba że funkcjonariusz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone). Do wymienionych okresów zaliczono również okres aresztu elektronicznego;
- 6) art. 140 ust. 1 stanowiący w dotychczasowym brzmieniu, że funkcjonariuszowi tymczasowo aresztowanemu zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50 % ostatnio należnego uposażenia, został zmieniony przez uwzględnienie sytuacji stosowania względem funkcjonariusza aresztu elektronicznego.

W projekcie wprowadza się zmiany art. 19 ust. 2 pkt 3, art. 83a ust. 6 pkt 3, art. 83b ust. 9 pkt 3, art. 85 ust. 1d pkt 1, art. 90 ust. 4, art. 100 ust. 1 i art. 133 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 694, z późn. zm.):

- 1) art. 19 ust. 2 pkt 3 przewiduje, że funkcjonariusza można zwolnić ze służby w przypadku jego nieobecności w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania. Okoliczności przedstawione w tym przepisie zostały rozszerzone na stosowanie środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego;
- 2) w art. 83a ust. 6 pkt 3, który stanowi, że świadczenia teleinformatycznego, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa, nie przyznaje się funkcjonariuszowi tymczasowo aresztowanemu, dodano okoliczność stosowania względem funkcjonariusza aresztu elektronicznego;
- 3) art. 83b ust. 9 pkt 3, analogicznie jak w pozostałych służbach mundurowych, w których występuje dodatek motywacyjny, określający przypadki, w których nie wypłaca się świadczenia motywacyjnego za okres zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania, uzupełniono o okres aresztu elektronicznego;

- 4) art. 85 ust. 1d pkt 1 odnosi się do zagadnienia związanego z naliczaniem nagrody rocznej. Przewiduje on, że do uposażenia, o którym mowa w ust. 1a (uposażenie związane z naliczaniem nagrody rocznej), nie wlicza się uposażenia otrzymywanego w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych oraz tymczasowego aresztowania, chyba że postępowanie będące przyczyną zawieszenia lub aresztowania umorzono albo w jego wyniku funkcjonariusz został uniewinniony. W przytoczonej normie prawnej uwzględniono okres stosowania aresztu elektronicznego;
- 5) w art. 90 ust. 4 dodano okres stosowania aresztu elektronicznego jako okres, który nie wlicza się (podobnie jak okres odbywania kary pozbawienia wolności oraz tymczasowego aresztowania) do okresu nieprzerwanej służby, w kontekście naliczania wysokości odpraw dla funkcjonariusza. Należy jednak pamiętać, że okres stosowania aresztu elektronicznego, w odniesieniu do omawianego świadczenia, zostanie uwzględniony w przypadku, gdy funkcjonariusz zostanie uniewinniony lub postępowanie karne zostanie umorzono;
- 6) w art. 100 ust. 1, w konsekwencji wprowadzanych zmian, koniecznym jest uwzględnienie nie tylko środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ale również środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego. Nowe brzmienie normy prawnej przewiduje zawieszenie funkcjonariuszowi tymczasowo aresztowanemu albo aresztowanemu elektronicznie 50 % ostatnio należnego uposażenia począwszy od najbliższego terminu płatności;
- 7) art. 133 ust. 9 zawiera ogólną normę przewidującą, że w przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby w SKW albo SWW, odpowiednio Szef SKW i Szef SWW, przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, wzywa obwinionego w celu wysłuchania go. Od tej ogólnej zasady, aktualnie obowiązujące przepisy przewidują wyjątki, o których mowa w art. 133 ust. 10, stwierdzając, że przepisu art. 133 ust. 9 nie stosuje się między innymi w przypadku tymczasowego aresztowania obwinionego. Projekt ustawy przewiduje dodanie w ust. 10 pkt 1 przypadku aresztowania elektronicznego obwinionego.

W projekcie wprowadza się zmiany art. 64 ust. 2 pkt 2, art. 65 pkt 2, art. 93a ust. 5, art. 99a ust. 3 pkt 3, art. 99b ust. 10 pkt 3, art. 104 ust. 1 i art. 129 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 712, z późn. zm.):

- 1) w art. 64 ust. 2 pkt 2 uwzględniono obok środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego. Fakultatywny charakter przepisu przewiduje możliwość zwolnienia ze służby

funkcjonariusza w przypadku jego tymczasowego aresztowania albo aresztowania elektronicznego;

- 2) art. 65 pkt 2 przewiduje wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza w przypadku jego nieobecności w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania, chyba że wcześniej nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby. W związku z wprowadzeniem nowego środka zapobiegawczego, mającego charakter pozbawienia wolności, uzupełniono treść przepisu, w którym uwzględniono areszt elektroniczny;
- 3) w art. 93a ust. 5, wzorem zmian w innych służbach mundurowych, w zakresie naliczania wysokości nagrody rocznej, przewidziano, że nie uwzględnia się uposażenia otrzymanego nie tylko w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania, lecz również w okresie aresztu elektronicznego;
- 4) w art. 99a ust. 3 pkt 3, podobnie jak w innych formacjach mundurowych, w których występuje świadczenie teleinformatyczne, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa, uwzględniono areszt elektroniczny, jako podstawę, w związku z którą to świadczenie nie będzie przyznawane funkcjonariuszowi, względem którego zastosowano ten środek zapobiegawczy (analogicznie jak to ma miejsce w przypadku tymczasowego aresztowania);
- 5) art. 99b ust. 10 określa katalog zdarzeń, przy których wystąpieniu, funkcjonariuszowi nie wypłaca się świadczenia motywacyjnego. Do zdarzeń określonych w pkt 3 (zawieszenie w czynnościach służbowych albo tymczasowe aresztowanie) dodano areszt elektroniczny;
- 6) dotychczasowa treść art. 104 ust. 1, przewidująca, że zawiesza się od najbliższego terminu płatności 70 % ostatnio należnego funkcjonariuszowi uposażenia, w przypadku jego tymczasowego aresztowania, została uzupełniona o sytuację, w której funkcjonariusz jest aresztowany elektronicznie;
- 7) art. 129 ust. 10 pkt 1, określający wyłączenie od zasady, o której mowa w ust. 9, dotyczącej wezwania obwinionego w celu wysłuchania go przed wydaleniem ze służby w CBA, mające zastosowanie w stosunku do obwinionego tymczasowo aresztowanego, rozszerzono na obwinionego aresztowanego elektronicznie.

W projekcie wprowadza się zmiany art. 94 ust. 1 i 4, art. 97 ust. 1 pkt 6, art. 144, art. 196 ust. 8, w art. 198 ust. 1 pkt 3 i ust. 2, art. 208f ust. 8 pkt 3 i art. 252 ust. 10 pkt

1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1750, z późn. zm.):

- 1) art. 94 ust. 1 i 4 reguluje kwestię zawieszenia funkcjonariusza w czynnościach służbowych. Zarówno w ust. 1, jak również w ust. 4 uwzględniono zawieszenie funkcjonariusza w czynnościach służbowych w razie aresztowania elektronicznego. Zgodnie z wprowadzanymi zmianami funkcjonariusza zawiesza się w czynnościach służbowych w razie tymczasowego aresztowania lub aresztowania elektronicznego. W przypadku gdy okres tymczasowego aresztowania lub aresztu elektronicznego będzie dłuższy niż 3 miesiące, zawieszenie (z mocy prawa) będzie ulegać przedłużeniu do czasu zakończenia stosowania wskazanych środków zapobiegawczych;
- 2) art. 97 ust. 1 pkt 6 stanowi, że stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa w przypadku nieobecności w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania. Konsekwencja wprowadzanych zmian wymaga, aby okres, o którym mowa w przytoczonym przepisie, uwzględniał również okres stosowania aresztu elektronicznego, który (zgodnie z przyjętymi założeniami) może nastąpić w przypadku zmiany tymczasowego aresztowania na areszt elektroniczny;
- 3) art. 144 przewiduje obniżenie wymiaru urlopu wypoczynkowego i urlopu dodatkowego funkcjonariusza proporcjonalnie o 1/12 za każdy miesiąc trwania zawieszenia w czynnościach służbowych lub stosowania tymczasowego aresztowania, chyba że funkcjonariusz urlop ten wykorzystał w przysługującym mu wymiarze. W treści tego przepisu uwzględniono stosowanie aresztu elektronicznego, który powinien być uwzględniony, podobnie jak stosowane tymczasowe aresztowanie;
- 4) w art. 196 ust. 8, podobnie jak w innych służbach mundurowych dotyczących ustalania wysokości nagrody rocznej, wprowadza się zmianę polegającą na uwzględnieniu aresztu elektronicznego w przepisie określającym wyłączenia uposażeń uwzględnianych przy obliczaniu wysokości tej nagrody;
- 5) proponowana treść art. 198 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 przewiduje, aby nie wliczać do okresu służby, o którym mowa w art. 196 ust. 1 (dotyczącego nagrody rocznej), okresów zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania, a także aresztu elektronicznego. Przyjęta norma prawna nie będzie miała zastosowania, jeżeli postępowanie karne w sprawie o przestępstwo, przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne, w sprawie o czyn pozostający w związku z aresztowaniem, aresztem elektronicznym, zawieszeniem w czynnościach służbowych lub postępowaniem dyscyplinarnym zostanie umorzone prawomocnym orzeczeniem, bądź funkcjonariusz

zostanie uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym;

- 6) art. 208f ust. 8 pkt 3 określa w jakich sytuacjach nie wypłaca się świadczenia motywacyjnego. Podobnie jak w innych służbach mundurowych, w których występuje świadczenie motywacyjne, w przepisie określającym przypadki, w których nie wypłaca się omawianego świadczenia w związku z zawieszeniem w czynnościach służbowych albo tymczasowym aresztowaniem, dodano okres aresztu elektronicznego;
- 7) art. 252 ust. 10 pkt 1 określa sytuację, w której nie stosuje się wymogu wysłuchania obwinionego w obecności rzecznika dyscyplinarnego, w związku z zamiarem wymierzenia przez przełożonego dyscyplinarnego kary wydalenia ze służby. Proponowana zmiana stanowi analogię do zmian wprowadzanych w innych formacjach mundurowych. Aktualnie obowiązujące przepisy stanowią, że obowiązek wysłuchania obwinionego nie ma zastosowania w przypadku między innymi tymczasowego aresztowania obwinionego. W treści tego przepisu uwzględniono sytuację, gdy obwiniony jest aresztowany elektronicznie.

W projekcie wprowadza się zmianę art. 226b ust. 9 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, z późn. zm.).

Projektowana zmiana polega na dodaniu w art. 226b ust. 9 pkt 3, określającym przypadki, kiedy nie wypłaca się świadczenia motywacyjnego, obok zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania, także okresu aresztu elektronicznego.

W projekcie wprowadza się zmiany art. 151 ust. 5 pkt 3, art. 172b ust. 9 pkt 3, art. 202 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 234 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 34, z późn. zm.):

- 1) w art. 151 ust. 5 pkt 3 uwzględniono okres aresztu elektronicznego. W efekcie do określania wymiaru urlopu wypoczynkowego funkcjonariusza powracającego do pełnienia służby w trakcie roku kalendarzowego po trwającym co najmniej jeden miesiąc okresie aresztu elektronicznego (podobnie jak to ma miejsce w odniesieniu do okresu tymczasowego aresztowania), będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy art. 155² k.p.;
- 2) art. 172b ust. 9 pkt 3 określa zdarzenia, których wystąpienie uniemożliwia wypłacenie świadczenia motywacyjnego. Omawiane świadczenie nie jest wypłacane proporcjonalnie

do okresu między innymi tymczasowego aresztowania. Do wymienionego katalogu dodano okres aresztu elektronicznego;

- 3) w art. 202 ust. 2 i 3 uwzględniono sytuację aresztowania elektronicznego funkcjonariusza. Nowe brzmienie przepisów będzie zatem miało zastosowanie nie tylko do funkcjonariusza tymczasowo aresztowanego, ale również do funkcjonariusza aresztowanego elektronicznie;
- 4) art. 234 ust. 9 pkt 1 określa w jakich przypadkach nie stosuje się przepisu art. 234 ust. 8, który stanowi, że w przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby w SOP przełożony dyscyplinarny, przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, wzywa obwinionego w celu wysłuchania go. Projektowana zmiana art. 234 ust. 9 pkt 1 polega na uwzględnieniu w przepisie aresztowania elektronicznego obwinionego (analogicznie jak w przypadku tymczasowego aresztowania obwinionego).

W projekcie wprowadza się zmiany art. 81a ust. 7 pkt 3, art. 94 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 130 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 607, z późn. zm.):

- 1) art. 81a ust. 7 pkt 3 określa zdarzenia, których wystąpienie uniemożliwia wypłacenie świadczenia motywacyjnego. Omawiane świadczenie nie jest wypłacane między innymi za okres tymczasowego aresztowania. Projektowana zmiana art. 81a ust. 7 pkt 3 polega na uwzględnieniu okresu aresztu elektronicznego;
- 2) w art. 94 ust. 2 i 3 uwzględniono sytuację aresztowania elektronicznego funkcjonariusza. Nowe brzmienie przepisów będzie zatem miało zastosowanie nie tylko do funkcjonariusza tymczasowo aresztowanego, ale również do funkcjonariusza aresztowanego elektronicznie;
- 3) art. 130 ust. 9 pkt 1 określa w jakich przypadkach nie stosuje się art. 130 ust. 8, który stanowi, że w przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby w Straży Marszałkowskiej przełożony dyscyplinarny, przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, wzywa obwinionego w celu wysłuchania go. Proponowana zmiana art. 130 ust. 9 pkt 1 polega na dodaniu przypadku aresztowania elektronicznie obwinionego (analogicznie jak w przypadku tymczasowego aresztowania obwinionego).

Zmiany w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2026 r. poz. 1342)

W projektowanym art. 63 § 2a k.k. rozstrzygnięto w jaki sposób będzie dokonywany przelicznik aresztu elektronicznego na karę pozbawienia wolności. Stosowanie w toku postępowania aresztu elektronicznego wiąże się z tak istotnym ograniczeniem praw i wolności oskarżonego, że – podobnie jak w przypadku tymczasowego aresztowania, konieczne staje się zaliczenie okresu wykonania tego środka zapobiegawczego na poczet orzeczonej i podlegającej wykonaniu kary.

Kierując się zasadą odzwierciedlenia faktycznej dolegliwości środka w redukcji orzeczonej kary, przy uwzględnieniu, że areszt elektroniczny nie jest pod tym względem środkiem jednolitym, przyjęto dwa dni aresztu jako odpowiadające dolegliwością odbyciu jednego dnia kary pozbawienia wolności.

Wzięto przy tym pod uwagę, że po okresie pierwszych 6 miesięcy stosowania aresztu elektronicznego, gdy limit czasowy na opuszczenie miejsca ustalonego pobytu nie może przekroczyć 3 godzin dziennie, przy przedłużeniu aresztu elektronicznego sąd jest uprawniony do zwiększania okresu, w którym oskarżony może przebywać poza miejscem ustalonego pobytu. Taka decyzja sądu istotnie przybliży dolegliwość jednego dnia stosowania środka do dolegliwości charakterystycznej dla odbycia jednego dnia ograniczenia wolności.

Zmiany w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1307)

art. 43a § 1, § 2 pkt 1 i 2 oraz § 3 k.k.w.

Projektowana zmiana art. 43a § 1 k.k.w. i projektowane dodanie art. 43a § 3 k.k.w. ma na celu uwzględnienie w przepisach rozdziału VIIa nowego środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego, którego wykonywanie, zgodnie z przyjętym założeniem, będzie kontrolowane w systemie dozoru elektronicznego jak dozór stacjonarny.

Projektowana zmiana art. 43a § 2 pkt 1 i 2 k.k.w. ma na celu uwzględnienie w przepisach rozdziału VIIa nowej instytucji w postaci elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym (projektowany art. 265c k.p.k.), która zgodnie z przyjętym założeniem będzie wykonywana jako dozór mobilny.

Kwestie związane z wykonywaniem kar, środków karnych i środków zabezpieczających, a także elektronicznej kontroli miejsca pobytu orzeczonej w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności są w całości uregulowane w rozdziale VIIa „System dozoru elektronicznego”.

W związku z powyższym, celem zachowania spójności systematyki kodeksowej, proponuje się przyjęcie założenia, że przepisy rozdziału VIIa będą miały odpowiednie zastosowanie do środka zapobiegawczego, którego wykonanie łączy się z zastosowaniem dozoru elektronicznego oraz do oskarżonego, wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy połączony z dozorem elektronicznym, a pojęcie kary i skazanego będzie obejmowało również elektroniczną kontrolę miejsca pobytu zastosowaną w związku aresztem elektronicznym i oskarżonego, wobec którego zastosowano elektroniczną kontrolę miejsca pobytu w związku z aresztem elektronicznym.

Dzięki temu znaczna część aktualnie obowiązujących (a zatem już znanych) przepisów regulujących wykonywanie systemu dozoru elektronicznego będzie miała również zastosowanie do wykonywania aresztu elektronicznego oraz do wykonywania elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym (przykładowo art. 43b k.k.w., art. 43f k.k.w., art. 43g k.k.w., art. 43h § 1 k.k.w., art. 43n § 1 i 3 k.k.w., art. 43s k.k.w.), natomiast szczególne regulacje dotyczące tego środka zapobiegawczego oraz tej kontroli ujęto w projektowanych nowych przepisach.

art. 43b § 3 pkt 1 k.k.w.

Projektowana zmiana art. 43b § 3 pkt 1 k.k.w. i dodanie w tym przepisie prokuratora jest związana z projektowanym art. 253 § 2a k.p.k., zgodnie z którym w określonej sytuacji prokurator będzie mógł zastosować areszt elektroniczny. W takim przypadku prokurator określi w postanowieniu o zastosowaniu aresztu elektronicznego miejsce wykonywania środka zapobiegawczego oraz przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których oskarżony ma prawo oddalić się z miejsca wykonywania środka zapobiegawczego (projektowany art. 251 § 2a k.p.k.).

art. 43c § 1 k.k.w.

Projektowana zmiana art. 43c § 1 k.k.w. realizuje przyjęte założenie, że kontrola zachowania oskarżonego w toku wykonywania aresztu elektronicznego przy użyciu środków technicznych jest wykonywana w systemie dozoru elektronicznego jako dozór stacjonarny – kontrolowanie przebywania przez oskarżonego w określonych dniach tygodnia i godzinach we wskazanym przez sąd albo prokuratora miejscu, natomiast kontrola zachowania oskarżonego w toku wykonywania elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym jest wykonywana w systemie dozoru elektronicznego jako dozór

mobilny – kontrolowanie bieżącego miejsca pobytu oskarżonego, niezależnie od tego, gdzie oskarżony przebywa.

art. 43c § 2 k.k.w.

Propozycja zmiany art. 43c § 2 k.k.w. ma na celu uregulowanie w akcie wykonawczym sposobu oraz szczególnych warunków wykonywania również środków zapobiegawczych w systemie dozoru elektronicznego oraz elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym, podobnie jak ma to miejsce w przypadku wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego, a także elektronicznej kontroli miejsca pobytu orzeczonej w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności.

Zaproponowano także zmianę upoważnienia ustawowego zawartego w art. 43c § 2 k.k.w. przez dodanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych jako organu współuczestniczącego w wydaniu rozporządzenia.

art. 43d § 1, § 2a i § 3 k.k.w. oraz art. 43e § 5 k.k.w.

Mając na uwadze, że środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego i elektroniczna kontrola miejsca pobytu zastosowana w związku z aresztem elektronicznym będą stosowane na etapie postępowania przygotowawczego i mając na uwadze, że będą one mogły zostać zastosowane również przez prokuratora oraz uwzględniając, że osoba aresztowana elektronicznie na etapie postępowania przygotowawczego będzie pozostawała do dyspozycji prokuratora, w projektowanym art. 43d § 1 k.k.w. zaproponowano udział prokuratora w wykonywaniu aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym jako jednego z organów, do którego należy nadzór nad wykonywaniem tego środka zapobiegawczego oraz orzekanie w sprawach dotyczących jego wykonania.

Mając na uwadze, że środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego i elektroniczna kontrola miejsca pobytu zastosowana w związku z aresztem elektronicznym będą mogły być stosowane na każdym etapie postępowania sądowego, w projektowanym art. 43e § 5 k.k.w. zaproponowano, aby nadzór nad wykonywaniem aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym oraz orzekanie w sprawach dotyczących wykonania tego środka zapobiegawczego i tej kontroli należały do sądu właściwego do rozpoznania sprawy, a zatem sądu, do dyspozycji którego osoba aresztowana elektronicznie pozostaje na etapie postępowania sądowego.

Natomiast właściwość sądu penitencjarnego pozostawiono w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 43y k.k.w., związanego ze stwierdzeniem istotnych uchybień w wykonywaniu dozoru elektronicznego przez podmiot dozoru, mając na uwadze, że nadzór ten ma charakter systemowy i dotyczy całości działalności podmiotu dozoru.

W projektowanym art. 43d § 2a k.k.w. zamieszczono szczególną regulację określającą zakres kontroli i oceny w ramach nadzoru nad wykonywaniem aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym, mając na uwadze konieczność dostosowania czynności nadzorczych do istoty i celu środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego. W związku z powyższym zaproponowano, aby w przypadku aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu nadzór nad ich wykonaniem obejmował kontrolę i ocenę: legalności i prawidłowości wykonywania aresztu elektronicznego; prawidłowości obliczenia okresów wykonywania aresztu elektronicznego; prawidłowości zabezpieczenia toku postępowania karnego; działalności upoważnionego podmiotu dozoru w zakresie wykonywania obowiązków przez oskarżonego.

Projektowane dodanie zdania trzeciego w art. 43d § 3 k.k.w. ma na celu jednoznaczne i precyzyjne wskazanie, że czynności związane z wykonywaniem środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym pozostają poza zakresem czynności sądowego kuratora zawodowego związanych z systemem dozoru elektronicznego.

art. 43f § 1 pkt 2 k.k.w.

Celem projektowanej zmiany art. 43f § 1 pkt 2 k.k.w. jest uwzględnienie prokuratora w systemie komunikacyjno-monitorującym służącym do wykonywania dozoru elektronicznego i przetwarzania informacji związanych z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kar w systemie dozoru elektronicznego. Jest to uzasadnione udziałem prokuratora w stosowaniu i wykonywaniu środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym.

art. 43ga § 1 k.k.w.

W projektowanym art. 43ga § 1 k.k.w. proponuje się objęcie przedmiotem tego przepisu, dotyczącego skutecznej egzekucji świadczeń alimentacyjnych, także oskarżonych, wobec których zastosowano środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego, na

takich samych zasadach jak w przypadku skazanych, wobec których zastosowano kary, środki karne lub środki zabezpieczające łączące się z dozorem elektronicznym.

art. 43h § 3 k.k.w.

Projektowana zmiana art. 43h § 3 k.k.w. ma na celu doprecyzowanie, że przepis ten (a w dalszej kolejności również art. 43h § 4 i 5 k.k.w.) ma zastosowanie w przypadku dozoru stacjonarnego związanego z wykonywaniem kary pozbawienia wolności. Konieczność takiej regulacji wynika z projektowanych przepisów art. 265b § 1 pkt 2, § 2 i 6 k.p.k., które zawierają regulacje odpowiadające art. 43h § 3, 4, 5 i 8 k.k.w., a odnoszą się do dozoru stacjonarnego związanego z wykonywaniem aresztu elektronicznego. Projektowana zmiana pozwoli uniknąć ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych.

art. 43i § 4 k.k.w.

Propozycja zmiany art. 43i § 4 k.k.w. ma charakter wynikowy i jest związana z koniecznością objęcia wyłączeniem stosowania art. 43i § 1-3 k.k.w. (regulującego odroczenie wykonania kary z zastosowaniem systemu dozoru elektronicznego) także postępowania w przedmiocie zastosowania aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym, albowiem przepisy te dotyczą wykonywania środka karnego i środka zabezpieczającego wykonywanych z zastosowaniem dozoru elektronicznego i nie mają zastosowania do postępowania w przedmiocie udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, a także do udzielenia przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności.

art. 43k § 7 k.k.w.

Mając na uwadze, że stosowanie i przedłużenie stosowania środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego będzie wymagało określenia okresu stosowania oraz mając na uwadze, że środek ten będzie mógł zostać zastosowany również przez prokuratora, w projektowanym art. 43k § 7 k.k.w. proponuje się, aby obowiązek zawiadomienia skazanego i podmiotu dozoru o dacie zakończenia dozoru elektronicznego spoczywał, obok sądu, także na prokuratorze.

art. 43la § 7 k.k.w.

W art. 43la k.k.w. proponuje się dodanie § 7, zgodnie z którym skazanemu, wobec którego zastosowano areszt elektroniczny, nie udziela się zezwolenia na odbycie kary

pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Projektowana zmiana jest konsekwencją założenia, że areszt elektroniczny nie powinien być kumulowany z karą pozbawienia wolności odbywaną w systemie dozoru elektronicznego ani z aresztem elektronicznym zastosowanym w innej sprawie. Oskarżony lub skazany może mieć wprowadzony do wykonania jednocześnie tylko jeden reżim wykonywania dozoru elektronicznego.

art. 43m § 1 k.k.w.

Projektowana zmiana art. 43m § 1 k.k.w. ma charakter wynikowy w związku z projektowanym art. 253 § 2a k.p.k., zgodnie z którym w określonej sytuacji prokurator będzie mógł zastosować areszt elektroniczny, a tym samym określić w postanowieniu termin i sposób zgłoszenia przez oskarżonego podmiotowi dozoru gotowości do zainstalowania środków technicznych. W związku z powyższym art. 43m § 1 k.k.w. uzupełniono o prokuratora.

art. 43m § 3 k.k.w.

W art. 43m § 3 k.k.w. proponuje się dodanie zdania drugiego, jako regulacji szczególnej, w którym doprecyzowano, że w przypadku aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym podmiot dozoru ma obowiązek zawiadomić sąd albo prokuratora o niezgłoszeniu przez oskarżonego gotowości do instalacji środków technicznych albo o uchylaniu się przez oskarżonego od instalacji środka technicznego. Projektowana zmiana uwzględnia organy biorące udział w stosowaniu i wykonywaniu środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego.

art. 43n § 1 pkt 4, § 2 i § 2a k.k.w.

W art. 43n k.k.w. jest uregulowany katalog obowiązków skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór elektroniczny.

Obowiązki określone w art. 43n § 1 k.k.w. w postaci nieprzerwanego noszenia nadajnika, dbania o powierzone środki techniczne, zapewnienia ich stałego zasilania energią elektryczną, udostępniania podmiotowi dozoru powierzonych środków technicznych, udzielania wyjaśnień oraz stawiania się na wezwanie określonych organów, mają charakter ogólny i dotyczą każdego skazanego, wobec którego wykonywany jest dozór elektroniczny.

Będą one dotyczyły również oskarżonego, wobec którego zastosowano areszt elektroniczny lub elektroniczną kontrolę miejsca pobytu zastosowaną w związku z aresztem elektronicznym.

Uwzględniając powyższe oraz mając na uwadze udział prokuratora w stosowaniu i wykonywaniu środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego, proponuje się uzupełnienie art. 43n § 1 pkt 4 k.k.w. o wskazanie prokuratora jako organu, któremu oskarżony ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu aresztu elektronicznego i wykonywania nałożonych obowiązków, a także na wezwanie którego oskarżony ma obowiązek stawienia się.

Projektowana zmiana art. 43n § 2 k.k.w. ma na celu doprecyzowanie, że przepis ten ma zastosowanie w przypadku dozoru stacjonarnego związanego z wykonywaniem kary pozbawienia wolności.

Natomiast w projektowanym art. 43n § 2a k.k.w. proponuje się określenie dodatkowych (w stosunku do art. 43n § 1 k.k.w.) obowiązków oskarżonego, wobec którego wykonywany jest dozór stacjonarny związany z aresztem elektronicznym, w postaci odbierania połączeń przychodzących do rejestratora stacjonarnego oraz udzielania osobom upoważnionym, na ich żądanie, wyjaśnień również przy użyciu rejestratora stacjonarnego.

Dodatkowe obowiązki oskarżonego, wobec którego zastosowano elektroniczną kontrolę miejsca pobytu w związku z aresztem elektronicznym, są określone w art. 43n § 3 k.k.w.

art. 43oa k.k.w.

W projektowanym art. 43oa k.k.w. proponuje się dodanie szczególnej regulacji dotyczącej aresztu elektronicznego i uregulowanie sytuacji związanych ze zmianą miejsca wykonywania aresztu elektronicznego lub zmianą przedziałów czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których oskarżony ma prawo oddalić się z miejsca wykonywania aresztu elektronicznego (podobnie jak na gruncie art. 43o k.k.w. dotyczącego kary pozbawienia wolności wykonywanej w systemie dozoru elektronicznego).

Zgodnie z projektowanym art. 265a § 5 k.p.k. oskarżony, wobec którego stosowany jest areszt elektroniczny nie może bez zgody sądu, a w postępowaniu przygotowawczym prokuratora, zmienić miejsca wykonywania tego środka zapobiegawczego.

Zgodnie z projektowanym art. 43oa § 1 k.k.w. w czasie wykonywania aresztu elektronicznego w uzasadnionych przypadkach sąd albo prokurator może zmienić miejsce wykonywania aresztu elektronicznego. Zmiana miejsca wykonywania aresztu elektronicznego jest zatem możliwa w uzasadnionych przypadkach, co z jednej strony uwzględnia istotę aresztu

elektronicznego jako środka zapobiegawczego oraz konieczność realizacji jego celów, a z drugiej wyjątkowe sytuacje życiowe oskarżonego, który może być zmuszony do zmiany miejsca pobytu. Niezbędna będzie w tym przypadku realizacja wszystkich czynności, które są konieczne do określenia nowego miejsca wykonywania aresztu elektronicznego (przykładowo sprawdzenie warunków technicznych, uzyskanie zgody osób pełnoletnich zamieszkujących w nowym miejscu wykonywania aresztu elektronicznego).

Zgodnie z projektowanym art. 43oa § 3 k.k.w. w uzasadnionych przypadkach sąd albo prokurator może zmienić przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których oskarżony ma prawo się oddalić z miejsca wykonywania aresztu elektronicznego. Zmiana przedziałów czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których oskarżony ma prawo oddalić się z miejsca wykonywania aresztu elektronicznego, jest zatem możliwa w uzasadnionych przypadkach, co uwzględnia istotę aresztu elektronicznego jako środka zapobiegawczego, konieczność realizacji jego celów oraz potrzebę realizacji przysługujących oskarżonemu praw. W zakresie tym znajdują zastosowanie ogólne ograniczenia określone w projektowanym art. 265a § 3 k.p.k. i projektowanym art. 265d § 3 k.p.k. dotyczące czasu opuszczenia miejsca wykonywania aresztu elektronicznego.

art. 43pa k.k.w.

W projektowanym art. 43pa k.k.w. proponuje się dodanie szczególnej regulacji dotyczącej aresztu elektronicznego i uregulowanie sytuacji związanej z zezwoleniem oskarżonemu na opuszczenie miejsca wykonywania aresztu elektronicznego (podobnie jak na gruncie art. 43p k.k.w. dotyczącego kary pozbawienia wolności wykonywanej w systemie dozoru elektronicznego).

Zgodnie z projektowanym art. 265a § 1 k.p.k. istotą środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego jest stałe, nieprzerwane przebywanie oskarżonego w przedziałach czasu i miejscu określonych w postanowieniu sądu (prokuratora). Zgodnie z projektowanym art. 265a § 4 k.p.k. oskarżony, wobec którego zastosowano areszt elektroniczny, ma obowiązek stałego, nieprzerwanego przebywania w miejscu wskazanym w postanowieniu sądu (prokuratora), chyba że ustawa stanowi inaczej.

Zgodnie z projektem odstępstwo od powyższej zasady jest możliwe, po uzyskaniu zezwolenia sądu albo prokuratora, w przypadkach szczególnie ważnych dla oskarżonego, uzasadnionych względami zdrowotnymi, rodzinnymi lub osobistymi (przykładowo wizyta lekarska, udział w pogrzebie członka rodziny).

Opuszczenie miejsca wykonywania aresztu elektronicznego jednorazowo nie może przekroczyć 5 dni. Określając maksymalny okres opuszczenia miejsca wykonywania aresztu elektronicznego uwzględniono art. 141a § 1 k.k.w. w zw. z art. 217d k.k.w., dotyczący udzielenia tymczasowo aresztowanemu zezwolenia na opuszczenie aresztu śledczego albo zakładu karnego.

Udzielając zezwolenia na opuszczenie przez oskarżonego miejsca wykonywania aresztu elektronicznego sąd albo prokurator może w razie potrzeby zastrzec, aby odbywało się to w asyście osoby najbliższej albo osoby godnej zaufania.

Projektowane regulacje znajdą również zastosowanie, jeżeli potrzeba opuszczenia miejsca wykonywania aresztu elektronicznego będzie wynikała z prawa lub obowiązku oskarżonego do udziału w czynności procesowej.

Projektowany przepis reguluje sytuacje usprawiedliwionego opuszczenia przez oskarżonego miejsca wykonywania aresztu elektronicznego. Jednak w przypadku, gdy ustala przyczyna, dla której udzielono zezwolenia, oskarżony nie korzysta z zezwolenia zgodnie z jego celem albo narusza porządek prawny, sąd albo prokurator może cofnąć zezwolenie.

art. 43q § 5 k.k.w.

W art. 43q k.k.w. proponuje się dodanie § 5 celem jednoznacznego wskazania, że uregulowana w tym przepisie przerwa w wykonywaniu kary w systemie dozoru elektronicznego nie ma zastosowania do aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym, co wynika z istoty aresztu elektronicznego jako środka zapobiegawczego oraz konieczności realizacji jego celów.

art. 43r¹ k.k.w.

W projektowanym art. 43r¹ k.k.w. proponuje się dodanie szczególnej regulacji dotyczącej aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym i uregulowanie sytuacji związanej z odinstalowaniem rejestratora stacjonarnego lub usunięciem nadajnika (podobnie jak na gruncie art. 43r k.k.w. dotyczącego kary wykonywanej w systemie dozoru elektronicznego).

Zgodnie z projektem podczas wykonywania aresztu elektronicznego lub elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym w przypadkach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia ludzkiego podmiot dozoru jest uprawniony do odinstalowania rejestratora stacjonarnego lub usunięcia nadajnika. Oskarżony będzie miał kontakt z podmiotem dozującym zapewniony przez

zainstalowane środki techniczne, co pozwoli na szybkie i sprawne zrealizowanie tej czynności w razie nagłej potrzeby.

art. 43t § 1 pkt 1 i 6, § 2 pkt 4 i 5 k.k.w.

Projektowane zmiany art. 43t § 1 pkt 1 i 6 oraz § 2 pkt 4 i 5 k.k.w. uwzględniają również sąd i prokuratora, jako organy biorące udział w stosowaniu i wykonywaniu środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym, w realizacji obowiązków przez podmiot dozorujący i podmiot prowadzący centralę monitorowania.

art. 43t § 1 pkt 2 k.k.w.

W projektowanym art. 43t § 1 pkt 2 k.k.w. proponuje się doprecyzowanie, że w przypadku aresztu elektronicznego podmiot dozorujący zakłada oskarżonemu nadajnik bezzwłocznie od dnia zgłoszenia przez oskarżonego podmiotowi dozorującemu gotowości do instalacji środków technicznych w terminie i w sposób, które zostały określone przez sąd albo prokuratora. Projektowana regulacja uwzględnia istotę aresztu elektronicznego jako środka zapobiegawczego oraz konieczność realizacji jego celów.

art. 43t § 1 pkt 4a k.k.w.

Uzupełniono art. 43t § 2 k.k.w. o obowiązek niezwłocznego zawiadamiania właściwej miejscowo jednostki Policji o nieuprawnionym przebywaniu oskarżonego poza miejscem wykonywania aresztu elektronicznego.

art. 43w § 1 i § 2 k.k.w.

Projektowane zmiany art. 43w § 1 i 2 k.k.w. uwzględniają również sąd i prokuratora jako organy biorące udział w wykonywaniu środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego i elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym, bez zgody których podmiot dozorujący może w określonych wyjątkowych sytuacjach usunąć, wymienić, zainstalować lub założyć rejestrator lub nadajnik.

art. 43z § 3 i § 4 k.k.w.

W projektowanym art. 43z § 3 k.k.w. proponuje się dodanie szczególnej regulacji dotyczącej aresztu elektronicznego i uregulowanie sytuacji związanej z przypadkami, kiedy umowa z podmiotem dozorującym przestaje obowiązywać w toku wykonywania aresztu

elektronicznego (podobnie jak na gruncie art. 43z § 1 k.k.w. dotyczącego kary wykonywanej w systemie dozoru elektronicznego).

Zgodnie z projektem w przypadku zaistnienia sytuacji określonej w art. 43z § 1 k.k.w., a w związku z tym brakiem możliwości wykonywania środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego, konieczne jest uchylenie tego środka zapobiegawczego i w razie potrzeby zastosowanie innych środków zapobiegawczych. Z uwagi na istotę aresztu elektronicznego jako środka zapobiegawczego oraz konieczność realizacji jego celów nie przewiduje się bowiem przerwy w wykonywaniu aresztu elektronicznego.

W projektowanym art. 43z § 4 k.k.w. proponuje się dodanie szczególnej regulacji dotyczącej elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym i uregulowanie sytuacji związanej z przypadkami, kiedy umowa z podmiotem dozoru przestaje obowiązywać w toku wykonywania elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym.

Zgodnie z projektem w przypadku zaistnienia sytuacji określonej w art. 43z § 1 k.k.w., a w związku z tym brakiem możliwości wykonywania elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym, konieczne jest uchylenie tej kontroli. Z uwagi na istotę elektronicznej kontroli miejsca pobytu zastosowanej w związku z aresztem elektronicznym oraz konieczność realizacji celów środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego nie przewiduje się bowiem przerwy w wykonywaniu tej kontroli.

art. 43zaf k.k.w.

Wprowadzono regulację określającą obowiązek zatrzymania i doprowadzenia oskarżonego do sądu, po otrzymaniu przez Policję informacji o naruszeniu warunków wykonywania aresztu elektronicznego, a także możliwości dokonania przeszukania.

Konieczne jest również wprowadzenie regulacji prawnej zapewniającej oskarżonemu możliwość zaskarżenia zatrzymania i doprowadzenia do sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

Proponowane rozwiązania odpowiadają celowi projektowanej instytucji aresztu elektronicznego jako środka zapobiegawczego stanowiącego alternatywę dla tymczasowego aresztowania. Skuteczność tego środka wymaga bowiem zapewnienia szybkiej i realnej reakcji organów państwa na przypadki nieuprawnionego opuszczenia miejsca jego wykonywania. Brak sprawnego mechanizmu reagowania mógłby istotnie ograniczyć efektywność projektowanego rozwiązania oraz osłabić jego funkcję gwarantującą prawidłowy tok postępowania karnego.

art. 43zag k.k.w.

Jak już wspomniano reakcja prokuratora i sądu na wszelkie przejawy naruszenia rygorów aresztu elektronicznego powinna następować bez nieuzasadnionej zwłoki. Projektowany przepis ma służyć zapewnieniu sprawnego reagowania sądów na zachowania świadczące o uchylaniu się od aresztu elektronicznego. Sąd będzie mógł w takiej sytuacji zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie oskarżonego na posiedzenie w przedmiocie aresztu elektronicznego (podobnie jak prokurator – art. 247 § 2 k.p.k.).

Ponieważ w związku z zatrzymaniem może pojawić się potrzeba przeszukania pomieszczenia, proponuje się dodanie przepisu stanowiącego, że w związku z zatrzymaniem można też zarządzić przeszukanie (wraz z odesłaniem do odpowiedniego stosowania przepisów art. 220–222 i art. 224 k.p.k.), tak jak ma to miejsce w przypadku zatrzymania prokuratorskiego (art. 247 § 2 k.p.k.).

Ze względów gwarancyjnych w § 3 projektowanego przepisu wskazano, że na postanowienie w przedmiocie zatrzymania i przymusowego doprowadzenia przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu tego sądu. Jest to regulacja analogiczna do zawartej w art. 376 § 1 zdanie 3 k.p.k.

Zmiany w ustawie – Ordynacja podatkowa

Projektowana zmiana art. 12 § 6 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, z późn. zm.) znajduje analogiczne uzasadnienie jak zmiana proponowana w art. 124 k.p.k. i wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle tymczasowego aresztowania.

Natomiast zmiana art. 64 § 1 pkt 4 wskazanej ustawy jest konsekwencją wprowadzenia możliwości uzyskania od Skarbu Państwa na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego odszkodowania za niesłuszny areszt elektroniczny (projektowany art. 552 § 4 k.p.k.).

Zmiany w ustawie – Kodeks karny skarbowy

Zgodnie z projektowanym art. 122 § 2 zdanie drugie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2025 r. poz. 633, z późn. zm.), dalej „k.k.s.”, między innymi w sytuacji, gdy sąd zastosował tymczasowe aresztowanie albo areszt elektroniczny podejrzanego, prokurator z mocy prawa obejmuje nadzorem postępowanie przygotowawcze. Projektowana zmiana polega zatem na zrównaniu na gruncie wskazanego przepisu skutków

aresztu elektronicznego ze skutkami tymczasowego aresztowania, co wynika z faktu, że są to formy pozbawienia wolności.

Natomiast wprowadzenie projektowanej zmiany art. 155 § 6 k.k.s. znajduje analogiczne uzasadnienie jak zmiany proponowane w art. 331 § 3 i 4 k.p.k. i wynika z konieczności tożsamesgo taktowania na gruncie zmienianego przepisu aresztu elektronicznego (jako formy pozbawienia wolności) i tymczasowego aresztowania.

Zmiany w ustawie o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznicznym i organizacjom międzynarodowym

Projektowa zmiana art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznicznym i organizacjom międzynarodowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1770) jest konsekwencją uznania, że o aresztowaniu elektronicznym żołnierza wojsk obcych lub członka ich personelu cywilnego należy zawiadomić niezwłocznie organy wojskowe strony wysyłającej, tak jak ma to miejsce obecnie w przypadku zatrzymania i tymczasowego aresztowania.

Zmiany w ustawie – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia

Projektowana zmiana art. 37b § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2026 r. poz. 1336), dalej „k.p.w.”, jest konsekwencją przyjęcia, że areszt elektroniczny, choć jest formą pozbawienia wolności, to jest wykonywany poza zakładem karnym.

Projektowana zmiana art. 82 § 7 k.p.w. wynika z faktu, że osoba aresztowana elektronicznie będzie mogła być obecna podczas ogłoszenia wyroku, tak jak osoba przebywająca na wolności. Jak już wskazano, w projektowanym art. 43pa § 2 k.k.w. przewidziano dla oskarżonego uprawnienie do ubiegania się o zgodę na opuszczenie miejsca wykonywania aresztu elektronicznego, jeżeli wynika to z jego prawa lub obowiązku do udziału w czynności procesowej. W związku z powyższym nie ma podstaw do stosowania szczególnej regulacji dotyczącej pozbawionych wolności, zamieszczonej w art. 87 § 7 k.p.w., do osób aresztowanych elektronicznie.

Zmiany w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Projektowane zmiany art. 71 § 2 i art. 83 § 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143, z późn. zm.) znajdują analogiczne uzasadnienie jak zmiany proponowane w art. 134 § 2 k.p.k. (odnośnie do art. 71 § 2 wskazanej ustawy) i art. 124 k.p.k. (odnośnie do art. 83 § 4 wskazanej ustawy) oraz wynikają z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności.

Zmiany w ustawie o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

Zgodnie z projektowanym art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2023 r. poz. 1725) skarżący może wystąpić z nową skargą w tej samej sprawie po upływie 12 miesięcy, a w postępowaniu przygotowawczym, w którym stosowane jest tymczasowe aresztowanie albo areszt elektroniczny, oraz w sprawie egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego – po upływie 6 miesięcy, od daty wydania przez sąd orzeczenia, o którym mowa w art. 12 tej ustawy. Proponowana zmiana ma na celu zrównanie sytuacji osoby aresztowanej elektronicznie z sytuacją osoby tymczasowo aresztowanej, co wynika z faktu, że są to formy pozbawienia wolności.

Zmiany w ustawie o finansach publicznych

Projektowana zmiana art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) jest konsekwencją wprowadzenia możliwości uzyskania od Skarbu Państwa na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego odszkodowania za niesłuszny areszt elektroniczny (projektowany art. 552 § 4 k.p.k.).

Zmiany w ustawie o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej

Projektowane zmiany art. 45 pkt 4 lit. b i c ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 244, z późn. zm.) stanowią zmiany wynikowe związane z rozszerzeniem katalogu środków zapobiegawczych przez dodanie aresztu elektronicznego mającego charakter pozbawienia wolności, czyli środka wykonywanego w wyznaczonym miejscu poza aresztem śledczym.

W dotychczasowej treści art. 45 pkt 4 lit. b i c wskazanej ustawy dodano, wprowadzany przepisami projektu, areszt elektroniczny, uwzględniając fakultatywną możliwość użycia broni palnej w przypadku wystąpienia okoliczności opisanych w tych przepisach.

Zmiany w ustawie o cudzoziemcach

Projektowane zmiany art. 99 ust. 1 pkt 7, art. 196 w ust. 1 pkt 3 i art. 213 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079, z późn. zm.) polegają na zrównaniu skutków tymczasowego aresztowania i aresztu elektronicznego na gruncie tych przepisów, co jest konsekwencją podobieństwa tych najsurowszych środków zapobiegawczych, stanowiących formę pozbawienia wolności.

W konsekwencji również wnioski, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 8, art. 203 ust. 1 pkt 4 i art. 219 ust. 1 pkt 8 wskazanej ustawy, powinny zawierać informację o aresztowaniu elektronicznym.

Projektowana zmiana art. 407 ust. 2 wskazanej ustawy jest konsekwencją zmian w Kodeksie postępowania karnego, które umożliwiają dochodzenie odszkodowania za niesłuszny areszt elektroniczny.

Zmiany w ustawie o doręczeniach elektronicznych

Projektowana zmiana art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3, z późn. zm.) wynika z konieczności uwzględnienia sytuacji osoby objętej aresztem elektronicznym na tle pozbawienia wolności oraz okoliczności, że forma pozbawienia wolności w postaci aresztu elektronicznego nie ogranicza dostępu do poczty elektronicznej.

Projektowana zmiana art. 82 pkt 6 wskazanej ustawy, który nowelizuje z dniem 1 października 2029 r. art. 124 k.p.k., ma charakter wynikowy celem uwzględnienia w nowej treści art. 124 k.p.k. także zmian proponowanych w art. 124 k.p.k. na mocy niniejszego projektu, a dotyczących osób aresztowanych elektronicznie.

Zmiany w ustawie o obronie Ojczyzny

Projektowana zmiana art. 71 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, z późn. zm.) przez dodanie lit. xa jest konsekwencją wprowadzenia nowego środka zapobiegawczego w postaci aresztu elektronicznego, co uzasadnia, analogicznie jak w przypadku tymczasowego aresztowania, gromadzenie i przetwarzanie w ewidencji wojskowej danych dotyczących aresztu elektronicznego.

W projektowanym art. 76 ust. 1 pkt 1a wskazanej ustawy określono na kim ciąży obowiązek powiadamiania o zastosowaniu aresztu elektronicznego oraz o zakończeniu wykonywania aresztu elektronicznego wobec osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej, zaś w projektowanym art. 76 ust. 3 pkt 2a i pkt 7 wskazanej ustawy określono informacje związane z aresztem elektronicznym, które powinny zostać zamieszczone w zawiadomieniu.

Dalsze projektowane zmiany ustawy o obronie Ojczyzny znajdują uzasadnienie wskazane powyżej wobec zmian przepisów pragmatycznych poszczególnych służb mundurowych:

- 1) w art. 448 ust. 6 pkt 3, podobnie jak w formacjach mundurowych, w których występuje świadczenie teleinformatyczne, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa, uwzględniono areszt elektroniczny, jako podstawę w związku z którą to świadczenie nie będzie przyznawane żołnierzowi zawodowemu, względem którego zastosowano ten środek zapobiegawczy (analogicznie jak to ma miejsce w przypadku tymczasowego aresztowania);
- 2) art. 449 ust. 5 pkt 3 oraz art. 480b ust 4 pkt 2 określają przypadki zdarzeń, których wystąpienie uniemożliwia wypłacenie świadczenia motywacyjnego. Świadczenia motywacyjnego nie wypłaca się między innymi za okres zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania. Projektowane zmiany przepisów przewidują dodanie do tych zdarzeń okresu aresztu elektronicznego stosowanego względem żołnierza;
- 3) art. 456 ust. 1 stanowi, że żołnierzowi zawodowemu, który został zawieszony w czynnościach służbowych albo tymczasowo aresztowany, zawiesza się od najbliższego terminu płatności połowę ostatnio otrzymanego uposażenia zasadniczego oraz wypłatę dodatków o charakterze stałym, a także wypłatę należności pieniężnych, o których mowa

w art. 458 i art. 459 pkt 1 i 3. Propozycja zmiany treści tego przepisu uwzględnienia także aresztowanie elektroniczne żołnierza zawodowego. W art. 456 ust. 1a przewidziano zmianę polegającą na uwzględnieniu aresztu elektronicznego, co będzie skutkowało tym, że dowódca jednostki wojskowej, biorąc pod uwagę okoliczności popełnienia zarzucanego żołnierzowi zawodowemu przestępstwa, w szczególności będącego następstwem zastosowania środków przymusu bezpośredniego lub użycia broni lub innego uzbrojenia albo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, może wydać decyzję o zachowaniu żołnierzowi, na okres zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania lub aresztu elektronicznego, prawa do pełnego uposażenia zasadniczego oraz dodatków o charakterze stałym, począwszy od dnia zawieszenia żołnierza zawodowego w czynnościach służbowych, tymczasowego aresztowania lub aresztu elektronicznego;

- 4) art. 458 ust. 3 dotyczy naliczania wysokości odprawy żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej. Przepis określający okresy, których nie uwzględnia się do okresu zawodowej służby wojskowej, obejmujący okresy zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania, chyba że prawomocnym orzeczeniem postępowanie karne lub dyscyplinarne, będące przyczyną zawieszenia lub aresztowania, zostało umorzone albo żołnierz został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym, uzupełniono o okres aresztu elektronicznego;
- 5) art. 485 ust. 1 stanowi, że żołnierzowi, który został zawieszony w czynnościach służbowych albo tymczasowo aresztowany, zawiesza się od najbliższego terminu płatności wypłatę połowy uposażenia zasadniczego oraz wypłatę dodatków o charakterze stałym. Proponowana zmiana tego przepisu polega na uwzględnieniu w jego treści żołnierza aresztowanego elektronicznie. Konsekwentnie również w art. 485 ust. 1a uwzględniono żołnierza aresztowanego elektronicznie;
- 6) zgodnie z art. 580 ust. 3 obowiązek odbycia służby zastępczej może być odroczony z powodu zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności albo kary aresztu, wykonania kary ograniczenia wolności albo tymczasowego aresztowania osoby podlegającej kwalifikacji wojskowej. Projektowane zmiany ustawowe wymagają uwzględnienia w przedmiotowym przepisie sytuacji, w której względem osoby podlegającej kwalifikacji wojskowej, został zastosowany środek zapobiegawczy w postaci aresztu elektronicznego.

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

W przepisach art. 46 i art. 48 projektu proponuje się przyjąć zasadę stosowania przepisów projektowanej ustawy do stanów faktycznych i stanów prawnych istniejących w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy. W art. 48 projektu wskazano, że projektowane przepisy procesowe stosuje się także do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie. Projekt nowelizacji, przyjmując jako zasadę stosowanie nowych regulacji także do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, powieli dotychczasowe, sprawdzone reguły intertemporalne, które nie były w orzecznictwie podważane. Jak wskazuje Sąd Najwyższy „Podstawową formą rozwiązywania problemów intertemporalnych na gruncie prawa karnego procesowego jest przy tym reguła stosowania prawa nowego (lex nova), zwana regułą bezpośredniego stosowania ustawy nowej albo regułą „chwytania w locie” (zob. H. Paluszkiewicz, *Studia z zakresu problematyki intertemporalnej w prawie karnym procesowym*, Warszawa 2016, s. 3, 15 i 19). W uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r. (sygn. akt IV KZ 38/16), przyznano, że zasada tzw. „chwytania w locie” jest podstawową zasadą prawa intertemporalnego i wskazano, że jest ona stosowana w drodze *analogiae legis* wówczas, gdy ustawodawca wprowadzając zmiany w prawie nie zamieści przepisów przejściowych. dopełnieniem wskazanej wyżej regulacji jest projektowany przepis art. 46 stanowiący, że w razie wątpliwości, czy stosować prawo dotychczasowe czy przepisy niniejszej ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Przepis art. 47 projektu stanowi, że czynności procesowe dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są skuteczne, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych. Respektowanie tej zasady jest powszechnie przyjęte przy dokonywaniu zmian przepisów procesowych ustaw karnych.

W projekcie zawarto również przepis, zgodnie z którym w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy stosowanie aresztu elektronicznego dopuszczalne jest jedynie w toku postępowania sądowego. Wskazana regulacja wynika z potrzeby zagwarantowania odpowiedniego czasu jednostkom prokuratury na uzyskanie dostępu do system teleinformatycznego, za pomocą którego podmiot prowadzący centralę monitorowania, podmiot dozoru, sądy i inne uprawnione podmioty przetwarzają informacje związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania aresztu elektronicznego.

Jednocześnie dostrzeżono potrzebę uregulowania sytuacji, gdy we wskazanym okresie dojdzie do przekazania sprawy w celu uzupełnienia postępowania przygotowawczego. W związku

z tym w projekcie wskazuje się, że sąd przekazując prokuratorowi sprawę, w której stosowany jest areszt elektroniczny, w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia, uchyla wskazany środek zapobiegawczy i w razie potrzeby podejmuje decyzję w przedmiocie zastosowania innych środków zapobiegawczych.

Projekt przewiduje, że ustawa wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Określona *vacatio legis* ma na celu zapewnienie podmiotom zobowiązanym do stosowania ustawy odpowiedniego czasu na zapoznanie się z nowymi przepisami oraz przygotowanie do ich stosowania. Ponadto określona *vacatio legis* uwzględnia także konieczność dostosowania i poszerzenia warunków technicznych systemu dozoru elektronicznego do nowych funkcjonalności związanych z instytucją aresztu elektronicznego oraz konieczność poszerzenia kręgu nowych użytkowników tego systemu.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, o których mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2026 r. poz. 404).

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt został skierowany do koordynatora OSR.

Projekt nie dotyczy warunków określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M. P. poz. 205).